

RAADIO

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Nr. 178 (29)

31. augustil 1934

IV aastakäik

Uudis raadiokuulajaile!

Uus vabavõnke süsteemiline valjuhääldaja

Hind:

- 1) vabavõnke süsteem **kr. 14.**—
- 2) sama poleeritud kastis täielises töökorras **kr. 30.**—

Aastane garantii

Hääle tuseduselt ja mahlakuselt vastab dünnaamilisele valjuhääldajale. Ületab kvaliteedilt kõik senised vabavõnke ja keskpärased dünnaamilised valjuhääldajad.

Raadio-Kooperatiiv, Tallinn, Lai 7

KIVITRÜKIKODA J. Männik

Tallinnas • Soo 23 • Tel. 436-86

Valmistab igasugu
värvilisi trükitöid
paberil

Töö kiire ja korralik
HINNAD
VASTUTULELIKUD

Rätsepa töökoda

= **H. Liivard** =

TALLINN, Kaupmehe 5, tel. 439-68

Valmistatakse kiirelt ja korralikult uusimamoelisi, hästi sobivaid, elegantseid meeste

era- ja **vermiriideid**

Headus garanteeritud

Hinnad kättesaadavad

HALLO!

Daamid ja härrad!
Moodsaid ja ilusaid kingi
ostate ainult
A. ADAMKA ärist
Harju t. 26, Tallinnas.

Iga perenaise sõber „Hasso“ on KIRJU SEEP

sest tema vahutab hästi ja kulub äärmiselt vähe.

PARIM SAUNASEEP „Hasso Nr. 55“

ja toalettseebid on kuulsaks saanud oma õrnuse ja headuse suhtes. Müügil igalpool.

Seebitööstus „HASSO“ Tallinn, S. Pärnu 14.

Algavaks hooajaks
raadio sõpradele

ehitatakse uusi vastuvõtjaid, parandatakse ja täiendatakse vanu, abistatakse isehitajaid ja tehakse asjatundlikult igasuguseid raadiotehnilisi töid. : Akude laadimine. : Nõuanne tasuta.

RAADIO TÖÖTUBA, Tallinn Rataskaevu 14.

Meie Ringhäälingu saatekava sihtjooni seni ja tulevikus

G. Ney

Meie ringhäälingu saatekava eest hoolitsemiseks on ellu kutsutud nn. Saatekava Komitee. Selle olemasolu on ette nähtud Posti-Telegraafi-Telefoni ja Raadio seaduses ning selle koosseis, ülesanded ja tegevus täpselt ära määratud Raadiomäärustikus. Koosseisu kuuluvad kolme ministeeriumi (teede-, sise- ning haridus- ja sotsiaalministeeriumi) esindajad ja peale selle igasuguste hariduslike organisatsioonide ning asutiste (Raadio-Ringhäälingu, Tallinna Konservatooriumi, Eesti Haridusliidu, Põllutöökoja, E. Ajakirjanikkude Liidu ja Raadioühingu) esindajad. Selles koosseisus on komitee töötanud ligi neli aastat ja pidanud selle aja jooksul 172 koosolekut. Kuna nüüd ringhäälingu riigistamisega algab uus ajajärk selle ettevõtte tegevuses ja saatekava komitee koosseisus ning ülesannetes võib tulla ette mõningaid muudatusi, siis oleks praegu kohane heita pilku komitee senisesse tegevusse ning tutvuneda nende põhimõtete, millistele see tegevus oli rajatud.

Saatekavakomitee ülesandeks määrustiku järgi on hoolitseda selle eest, et saatekava oleks erapooletu, sisurikas ja väärtuslik (muidugi nende rahaliste ressurside piirides, mis temale antud).

Esimene ülesande täitmisel on saatekava komitee püüdnud teha kõik, mis võimalik, et ära hoida poliitilise võitluse või erakondliku kihutustöö toomist ringhäälingu eeskavasse. Selle ülesande täitmine polnud sugugi kerge, kui arvesse võtta, et demokraatlikus riigis on rahvas huvitatud poliitikast; igaüks võtab oma meele osa poliitilisest elust ja isegi mõne seletuse või informatsiooni andmisel võib pöimida väga palju erakondlikku tendentsi. Siin on kohe teisetimõttelejad haavunud ning nõuavad võimaldada nendele vastuseletuste andmist. Isegi majandusministri eelarve kõnesid Riigikogus polnud võimalik võtta ringhäälingu eeskavasse (mille kohta mitmelt poolt avaldati soovi), sest vastasrinnal erakonna juhid nõudsid sel puhul ka oma arvustavate kõnede ülekanndist. Eriti tuli olla valvel möödunud aastal, kus kogu rahvas oli kaasa kistud poliitikasse, kus meeled olid üles köetud ja ärevil. Seal kipus poliitilise kihutustöö tendents nii mõnigi kord asjaliku sisuga loengusse või isegi kirikuõpetaja jutlusse.

Sealjuures ei tohiks aga unustada, et ringhäälingu ülesanne on muuseas anda ka kiiret informatsiooni poliitiliste sündmuste kohta ja selgitada tekkinud olukorda. Viimase ülesande täitmine jääb ikka valitsusorganite hooleks ja mujal maailmas kasutatakse raadiot selleks otstarbeks palju enam kui meil. Ja kui seda meil seni liig vähe tehtud, siis pole see mitte saatekava komitee süü, sest tema on korduvalt pöördunud vastavate võimude poole ettepanekuga kasutada ringhäälingut oma tegevuse ja kujunenud sise- ning välispoliitilise olukorra selgitamiseks ning põhjendamiseks, kuid kahjuks on meil seni vastavatel kohtadel olevad isikud vältinud esinemist mikrofonis ees. Võib olla, peitus selle põhjus asjaolus, et ringhääling oli eraettevõtte. Nüüd igatahes langeks see põhjus ära ja on loota, et varemalt korduvalt saatekava komitee poolt avaldatud soov leiab nüüd suuremat vastukõla asjaomastes ringkondades. Mikrofonis ees esinemine annab igatahes mõjuvamaid tulemusi ja suuremat efekti kui igasuguste intervjuude andmine. Samal ajal ei rikuks see sugugi erapooletuse nõudmist ringhäälingu eeskava suhtes, sest valitsuse informatsioon on ikka erapooletu.

Saatekava sisu kindlaksmääramisel tuleb silmas piheliloojate (Schubert, Mozart, Čaikovski jne.), rahvajaid on igalpool ja igast kihist, siis peab ütleva, et saatekava on määratud kogu rahvale, nii lastele kui ka täiskasvanuile, vanadele kui ka noortele, põllumeestele kui ka linnatöölilistele, haritlastele kui ka lihttöölilistele ja igale teisele elukutsesele.

Et umbes teada saada kõikide nende kuulajate soo-

ve, oli Raadio-Ringhääling kohustatud korraldama aegajalt ankeete. Vaevast aga leidub mõnel alal nii lahkuminevaid soove ja üksteisele vasturääkivaid arvamusi, kui see ilmsiks tuli ankeetide vastustes. Iga ala kohta, olgu need keeletunnid või põllumajanduslikud teated, jumalateenistused või tantsumuusika oli peagu sama palju suurendamise kui ka vähendamise või täiesti kaotamise soove. Keskmiselt aga soovis suurem osa viimasele ankeedile vastajaist kava jätkamist senisel kujul. See otsus käis nii üksikute alade kui ka terve kava kohta. Põhjuseks oli arvatavasti asjaolu, et kava oli küllaldaselt mitmekesine, et rahuldada ka kõige mitmekesisemate huvidega isikute ja ringkondade nõudeid. Sellest võib järeldada, et saatekava peab pakkuma kõik, mis vähegi kedagi võib huvitada ja kasulik olla. Selle põhimõtte järele peavad saatekavas olema kõigepealt päevauudised ja igasugused teated, mis ajalehtede kaudu hiljem teatavaks saavad või muidu ka võivad teadmataks jääda, nagu põllumajanduslikud teated, välispoliitilised ülevaated, sportlikud uudised jne. Seoses nende päevauudistega on ka igasuguste aktuste, juubelite ja avamiste ülekannded ja tähtsamate sündmuste reportaažid.

Otsekohe praktilise kasu seisukohast on koostatud perioodiliste loengute (arstiteaduslike, põllumajanduslike ja osalt õigusteaduslike) ja keeletundide kavad. Nende loengute teemid peavad olema kohaldatud hooaja, päevasündmuste ja teiste praktiliste vajaduste nõudmistele. Sellest seisukohast lähtudes on hakatud viimasel ajal andma taimekaitseteateid, perenaistete jne. Edaspidi peab jõudma niikaugele, et ükski praktiline huviala ei jääks tähelepanemata, ega asjatundliku nõuandeta. Kuulajate soovid võetakse ikka arvesse, vana oleks ainult, et kuulajad neid rohkemal määral teatavaks teeksid.

Muusikalise saatekava kohta võib öelda, mis sõnalise kohtagi: ta peab olema võimalikult mitmekesine. Seal peavad olema sümfoonia- ja puhkpillideorkestri ettekanded, kammermuusika ja soolopalaad, koorilaul ja kirikumuusika, ooper ja operett, eesti ja teiste maade heliloojate tööd. Kõik see peab vahelduma sellases proportsioonis, et ta ei muutuks üheltpoolt tüütavaks, teiselt poolt aga puudulikuks.

Rahuldades muusikaliste huvidega kuulajaid, ei tohi unustada ka kirjanduslike üritusi. Kavas peavad olema ka lugemis- ja autoritetunnid, retsitatsioonid ja kuuldemängud.

Saatekava mitmekesistamiseks on viimasel aastal korraldatud maakondlikke päevi. Nende ülesanne pole mitte ainult tutvustada kuulajaid meie maakondade ja nende linnade seisukorraga praegu ja minevikus, vaid anda ka võimalust esineda mikrofonis ees kohalikkudele jõududele (kirikuõpetajaile, avalikele tegelastele, helikunstnikele ja näitlejaile). Maakonnad ja väikelinnad ei taha mitte ainult kuulata raadiot, vaid ka ennast kuulda lasta. Nagu meie teatrid hangivad endale sagedasti uusi jõude provintsist, nii peab ka raadio kasutama seda, mis on provintsis head.

Kõneldes saatekava sisust, peab tähendama, et mõnel pool peetakse küllaldaseks, kui see sisaldab materjali mõnusaks ajaviitmiseks. Kuid sellest on vähe. Isegi see osa, mis kõige enam ajaviiteosa täidab, kerge muusika, peab olema esitatud nii, et tal oleks tuumakam sisu. Selleks püütakse orkestri kui ka heliplaatide kavu koostada nii, et nad moodustaksid teatava terviku kas heliloojate (Schubert, Mozart, Tšaikovski jne.), rahvaste (ungari, soome, tšehhi, vene jne.), vormide (ooperite, sümfooniade, valsside jne.) või mõne teise põhimõtte järgi. Samuti püütakse nende sisu siduda tähtpäevadega või samal päeval peetavate loengutega. Samal otstarbel korraldati mõne aasta eest nn. muusika-

line ringreis ümber maailma: üksikud õhtud pühendati teatavas järjekorras mõne maa muusikale, kusjuures anti ka lühikesi ülevaateid selle maa olude, eriti aga muusika kohta. See aitab saatekava väärtuslikkust tõsta.

Saatekava väärtuslikkus oleneb mitte ainult sellest, mida pakutakse, vaid ka sellest, kuidas ja kelle poolt pakutakse.

Sõnaliselt osas tuleb sellest seisukohast pearõhku panna loengutele. Nende väärtus tõuseb siis, kui neid korraldatakse kindla süsteemi järgi, näit. seeriatega või kursuste kaupa. Viimaste aastate seeriatega olgu mainitud ajaloo alal — Eesti ajalugu (mag. E. Laid, dots. J. Vasar, A. Oinas) või „tähelepanuväärseid ajaloolisi isikuid (A. Üksip), lavakunsti alal — ekskursioonid teatri minevikku (Sikkenberg) ja ooperist (H. Kompus), majandusteaduse alal — ringkäik Euroopa majanduskeskustes (dr. A. Massakas), sotsiaalküsimuste alal — eestlaste eluvõime ja eestlaste elu arvudes (H. Reiman), politika alal — meie aja diktaatorid (E. Laaman). Kuid vade loengute asemel maateaduse alal on püütud pakuda reisivate isikute poolt, kes äsja mõnelt matkalt tagasi tulnud, nagu A. Oinas (muljeid teekonnalt Egiptuselt).

Nagu juurdelisatud nimedest nähtub, on püütud ära kasutada lektoritena paremaid asjatundjaid igal alal. Teatavatel aladel on saatekava komitee ise pidanud neid otsima, mõnel alal on aga lektorite hankimine jätud asjaomaste keskuste hooleks, nagu Eesti Tervishoiu Muuseum, Põllutöökoda ja teised.

Sedasama peab ka ütleva lugemis- ja autoritetundide kohta. Vaevalt võib keegi teha etteheiteid lugejate valiku puhul (F. Moor, H. Laur, A. Lauter, A. Üksip, S. Lipp jt.). Ka kirjanikke on püütud mikrofone ees kuulajatele tutvustada nii palju kui see vähegi võimalik olnud (M. Metsanurk, M. Jürna, J. Jaik, H. Visnapuu, E. Hiir jt.).

Nagu öeldust nähtub, ei saa saatekava kuidagi võtta värskete uudiste ja ajaviiteainestiku koguna, vaid seda tuleb pidada mõne laiaulatusliku rahvaulikooli üritusena, millel on täita haridus ja kasvatuslikud üles-

anded. Seepärast kasutab ka ringhääling teadmiste levitamisel või õpetuse andmisel samu meetodeid, mis rahvaulikoolidki, s. o. mitte ainult retoorilist ettekandmise viisi, vaid ka dialektilist, võttes teatavad küsimused käsitlemisele selleks ettevalmistatud õperingides. Seni on seda käsitlemisviisi tarvitatud võrdlemisi vähe, sest see on kulukam ja nõuab põhjalikumat ettevalmistust. Kuna see meetod ergutab kuulaja tähelepanu ja kisub rohkem kaasa, tuleks seda edaspidi ka rohkem tarvitusele võtta.

Kasvatuslikkude ülesannete täitmisel on seni kasutatud kõiki isamaalise iseloomuga üritusi, mis korraldatud ÜENÜ, Kaitseliidu, Naiskodukaitses, Noorkotkaste ja Kodutütarde või mõne teise sellelaadilise organisatsiooni poolt.

Haridus ja kasvatuslikkudest seisukohtadest tuleb ka lähtuda muusikalise saatekava koostamisel. Seepärast ei saa kuidagi piirduda nn. ajaviite- ja tantsumuusika andmisega, vaid just tõsise muusika eeskava tuleb iga aastaga suurendada. Seni on kantud üle niipalju sümfooniakontserte, oopereid ja kammermuusika õhtuid, kui vähegi võimalik. Kuna aga neid võimalusi mitte küllaldaselt määralt pole olnud, siis tuli selleks kasutada heliplaate.

Kuid tõsise muusika pakkumine eeldab ka kuulajaskonna vastavat ettevalmistust. Kahjuks puudub see laiemates ringkondades ja selle puuduse kõrvaldamise eest tuleb ka hoolitseda ringhäälingul. Seepärast on mõõdapääsematud muusikateoreetilised ja muusikaajaloolised loengud ühes illustreerivate ettekannetega. Selle tänuväärse töö on enda peale võtnud seni prof. A. Topman ühes tema poolt asutatud Collegium Musicum'iga, osalt ka teised Tallinna Konservatooriumi õpilasorganisatsioonid.

Erilised ülesanded on ringhäälingul eesti muusika propageerimisel. Siin on praegu ainus võimalus tutvustada laiemaid ringkondi eesti uuema muusikaga. Viimasel ajal on hakanud seda tegema E. Lauljate Liit, korraldades iga kahe nädala tagant eesti helitööde kontserte ühes sissejuhatavate seletustega.

(Järgneb.)

Vastuvõtjate tüüpe Saksa raadionäitusel

Hiljuti lõppes Berliinis suur Saksa raadionäitus, mis oma ulatuselt ja mitmekesisusest ületas kõik senised. Erielse tähelepanu osaliseks sai näitusel rahvavastuvõtja. Viimase ehituskäiku toormaterjalist kuni valmis vastuvõtjani demonstreeriti otse näitusel küllastajate silme ees. Ei ole kahtlust, et selline hiigeldemonstratsioon on määratu suureks kasuks üldisele raadio levikule.

Et tutvustada ka lgp. lugejaid Saksa raadiotööstuse uusimate saavutistega, selleks avaldame E. Schwandt'i kirjutise ajakirjast „Funk“, mis annab väga selge ja asjaliku ülevaate vastuvõtjate tüüpidest.

Seni kannatasid vastuvõtjate konstruktorid selle all, et nad pidid oma aparate varustama lampidega, mis ilmusid turule ühel ajal vastuvõtjatega. Seega lampidega, millistest nad ainult mõningad kuud tagasi tundsid vaid üksikuid mustereksemplaare ja selle lühikese ajaga ei suutnud tutvuda kõigi nende heade ja halbade omadustega. Seepärast vastuvõtjate varustamine uute lampidega oli seotud teatud riisikoga. Eriti aga veel siis, kui ei tahetud kasutada vabriku poolt antud lülitusi, vaid püüti arendada igasuguseid keerulisi kunstlülitusi. Tagajärjeks oli halvemal juhul kogu vastuvõtja uuesti ümberhitamine. Kuid ka lihtsate ja proovitud lülituste kasutamisel kerkisid sageli esile raskused. Puudusid ju praktilised kogemused ja ka lampide tehased olid sunnitud mõningate tüüpide juures ette võtma muudatusi, mis nõudis omakorda teissugust käsitamist vastuvõtjas.

Käesoleval aastal ollakse paremas seisukorras,

kuna pole tarvis ümber kohaneda uutele lampidele, vaid võib töötada juba tuntud, vabrikute poolt peensusteni väljatöötatud tüüpidega. Loomulikult on ka mõned uued tüübid ilmunud: fading-segamis-heksod, oktoid ja duo-diod. Kuid viimased ei kujuta eneses oieti põhimõtteliselt midagi uut, vaid nad põhjenevad juba tuntud ja proovitud kogemustel. Lisaks sellele on nende arenemissuund sama, mis vastuvõtjate uudiskonstruktsioonidegi oma: karanteerida absoluutset vastuvõtukindlust.

Laboratooriumeil ja konstruktoril oli üle aasta aega põhjalikult tutvuda 1933. a. raadionäituse uudislampidega. Käesoleval aastal langevad ära need raskused, millised 1933. a. veel siin-seal esile tulid. Praktika on toonud terve rea häid kogemusi, kuid ka uute lambitüüpide valmistamist võis kujundada kindlamalt. See nähtub juba sellest, et terve rida sellistest lampidest valmistatakse n. n. normaaltüüpidenä.

Kuigi sellega pole kahjuks saavutatud lampide hinna alandamist, siiski vastuvõtja ehitaja teab, et tal on tegemist täiesti kõrgeväärtusliku tootega. Seega pole ka eeloleval hooajal tulemas tähelepanuväärivaid muudatusi vastuvõtjate lülituses ja ehituses. On vaid tõusnud vastuvõtjate vastuvõtukindlus, on parandatud nende tundlikkust, moonutus-demodulatsioon ja hääletugevuse automaatset reguleerimist. Lisaks sellele tegeletakse väga palju vähimus- ja käsitamisküsimusiga. Nii toob uus aasta jällegi väga huvitavaid skaalalahendusi, milliste kohta võtame sõna edaspidi. Tähendatud olgu siinkohal vaid tähestiku järele korraldatud saatja-

valija, kinoskaala ja uus rahvuste skaala. Viimane on huvitav seepärast, et ta võimaldab vaid ühe maa saatjate kuulamist. Kui näiteks asetada vastuvõtja Inglise saatjatele, siis kuuleme ainult neid ja ei ühtegi teist.

Vastuvõtjate rühmitamine

Vastuvõtjate rühmitamine jääb peaaegu muutmatuks. Paljud vabrikud kasutavadki möödunud aasta vastuvõtjaid, kuna nad on tähtsamates üksikosades veel olemas ja nende väärtus pole uutega võrreldes sugugi langenud. Uued vastuvõtjad sisaldavad loomulikult teatud parandusi, mis tingib omakorda kallima müügihinna. Kas osta eelmise või käesoleva aasta vastuvõtja, hea aparadi saab igal juhul. Samuti on ka hind, vastavalt lampide arvule, lülitusele ja väljaehitusele, eelmise ja käesoleva aasta vastuvõtjate suhtes täiesti õiges vahekorras.

Uued ühe häälestusringiga vastuvõtjad

Parema ülevaatlikkuse mõttes teeme vahet 3 vastuvõtjate rühma vahel: audionvastuvõtjad, kõrgesagedusvõimendusega mittesuperid ja superhet-vastuvõtjad. Audionvastuvõtjate all toodetakse juba möödunud aastal tuntud rahvavastuvõtjat, täiesti muutmata kujus ja samas hinnas, ka tänavu edasi. Selle vastuvõtja hind on nii madal, et sama hinna juures ei saa parandada tema võimsust, ega sama võimsuse juures alandada hinda. Suures vahemikus järgnevad siis kõrgeväärtuslikud ühe häälestusringiga vastuvõtjad, mis enamikus on ehitatud kahelambilistena. Ehituse juures kasutatakse sumbutusvaeseid võnkeringe, dünaamilist valjuhääldajat ja monteeritakse juurde lühilaineosa. Samuti ei jäta ka välimus midagi soovida. Rahvavastuvõtja ja mainitud audionvastuvõtja vahel, milliste hinnad kõiguvad 160 RM. piires (ca. 227 kr., kursiga 100 RM. = 142 kr.), asuvad eelmise aasta ühe häälestusringiga vastuvõtjad, mis oma võimsuselt ei jää uutest kuigi palju maha. Uute vastuvõtjate juures on mõningad osad hoolsamalt välja töötatud. Antennisidestus on näiteks kujundatud nii, et ta mõjub teatud määral hääletugevuse reguleerijana, ilma et suurema hääletugevuse juures selle all kannataks palju selektiivsus. Ka tagasiside on korraldatud nii, et ta hakkab mõjuma pehmelt ja ei kutsu esile häälestuse muutust. Just ühe ringilise juures summeeruvad hulk üksikult tähtsusetatunduvaid pisisasju, mis aga kogusummas annavad aparaadile tunduvaid paremusi. Eriti on seda märgata lühikesil laineil, kus uued vastuvõtjad näitavad tähelepanuväärivaid omadusi. Lisaks sellele on kõik uued audionvastuvõtjad varustatud sisseehitatud tõkkeringiga, et vähendada võimalikult suurel määral kohaliku saatja segamist.

Edasi soovitakse aga ka kaugevastuvõtu juures paremat selektiivsus. Seda saavutatakse ühe lisaringi sisseehitamise, mida lülitatakse väga mitmesugusel viisil. Ühede vastuvõtjate juures teostatakse antenni häälestamist teise ringi abil, teiste juures on ta alg-ringiga kaheringiliseks paeifiltriiks sidestatud ja kolmandas vastuvõtjas on teine ring ümberlülitav, nii et teda võib kasutada tõkkeringina kohaliku saatja eraldamiseks kui ka teise, iseseisva häälestusringina. Lõpuks väärib tähelepanu, et ilmuvad turule kahelambilised audionvastuvõtjad, millistele on viiekordse kasuteguriga dünaamilise valjuhääldaja abil antud eriti suur tundlikkus, ja lõpuks sellised, milliste juures on lühilainepiirkond alajaotatud, et ka lühikesil laineil saada häid vastuvõtutulemusi.

Kahe häälestusringiga kahelambilised refleksvastuvõtjad

Nüüd esitame vastuvõtjate rühma, milliste juures meie oma sissejuhatuses tehtud märkust, et raadionäitusel pole midagi uut vastuvõtjate alal ilmunud, peame pisut korrigeerima. Käesoleval juhul on meil tegemist kahe häälestusringiga kahelambilise refleksvastuvõtjaga. Kuna eelmisel aastal ilmus esmakordselt moodne refleksvastuvõtja kolmelambilise superhetvastuvõtjana, siis elame käesoleval aastal kahelambilise refleksvastuvõtja arengu tähe all.

Viimased koosnevad ühest kõrgesagedusastmest, ühest vastuvõtualaldajast ja kahest madalsagedusastmest. Iseehitajat, kui vana reflekslülituse pooldajat, huvitavad need vastuvõtjad eriti. Kas neid tehniku seikohalt tervitada või seda radikaalset arengut refleksvastuvõtjaks vaadelda kui väärsammu, pole veel praegu täiesti kindel. Tähelepanuväärivana ilmneb asjaolu, et paljude konstruktorite arvates on tootmiskulud — välja arvatud lambid — refleksvastuvõtjale võrdsed, ennem suuremad kui kahe häälestusringiga kolmelambilisele vastuvõtjale. Kuna tänavu on raadionäitusel kindlad, erapooletult poolt kindlaksmääratud hinnarühmad, siis on selline olukord, et kolmelambilist vastuvõtjat, kuigi teda saab valmistada sama hinnaga kui kahelambilist, ei saa siiski sama hinnaga müüa. Kolmelambiline maksab 220 RM. (ca. 312 kr.), kuna kahelambilise hinnaks on määratud 200 RM. (ca. 284 kr.). Kuna nõudmine turul sellise vastuvõtja järele, mille hind oleks kas või mõned margad alla 200 RM., oli väga suur ja kuna selline vastuvõtja pidi omadusilt ületama tunduvalt kõrgesagedusastmeta audionvastuvõtja (paremad esindajad maksavad ka juba 200 RM.), siis oli ainukese väljapääsuks teena refleksvastuvõtja loomine. Mainitud vastuvõtja tootjad kinnitavad, et sellised aparadid on absoluutselt stabiilsed ja küünivad oma võimsuselt kahe häälestusringiga kolmelambiliste vastuvõtjateni. Varemalt oli refleksvastuvõtjate muusikaline kvaliteet annud põhjust mõningaiks kahtlusiks; loodame, et nüüd on ka see puudus kõrvaldatud.

Refleksvastuvõtjate lülitusi

Tehniliselt on uus refleksvastuvõtja väga huvitav. Tuleb eraldada kaks ehitusviisi: vastuvõtjad duo-dioodiga ja ilma. Vastuvõtjad duo-dioodiga kasutavad esimesel kohal kõrgesagedus-pentoodi, mis kujutab reflekslambi; sellele järgneb duo-diood ja lõpuks lõpplamp. Kõrgesagedust võimendatakse esiteks kõrgesagedus-pentoodiga, alaldatakse siis duo-dioodiga, reflekteeritakse madalsagedus esimese lambi võrele tagasi, kus teda siis uuesti võimendatakse. Madalsageduslik sisetustlülil toob nüüd juba kord võimendatud madalsageduse lõpplambi juurde. Vastuvõtjal on seega kokku üks kõrgesagedus-, üks alaldaja- ja kaks madalsagedusastet. Kuna duo-diood töötab ainult alaldajana, seega ei võimenda, siis ei loeta teda kaasa. Vastuvõtja, millel on veel peale duo-dioodi kaks lampi, loetakse seega kahelambiliseks. Kirjeldatud vastuvõtjate häälestusringid on osaliselt korraldatud nii, et kõrgesagedus-pentoodi ees ja järel asub üks normaalne võnkering, või jällegi nii, et mõlemad ringid on ühendatud esimese lambi ees asuvaks paeifiltriiks ja kõrgesagedus-pentoodi ja vastuvõtualaldaja vaheline sidestus teostub aperioidilise sisetustlülil abil. Teisel ehitusviisil jääb duo-diood ära. Selle asemel kasutatakse esimest lampi, hektoodi, ära kolm korda ja nimelt kui kõrge- ja madalsagedusvõimendajana ja vahepeal veel vastuvõtualaldajana. Toimimise nii, et tegelik anood ühendatakse katoodiga diodvaheks, mis mõjub vastuvõtualaldajana, kuna võimendusosa anoodina töötab anoodile lähemalasuv võre. Viimane lülitus esineb ka refleks-superheti juures, millest pikemalt allpool. Tähelepanuvääriv on siinjuures, et mitte kõik need uued kahe häälestusahelaga kahelambilised vastuvõtjad pole varustatud tagasisidega, vaid osal on ta jäetud ära, et käsitamist teha sama lihtsaks kui superhetidegi juures.

See uus kahelambiline on õieti konkurendiks senisele kahe häälestusringiga kolmelambilisele vastuvõtjale. Viimane on tänapäeval eriti viimistletud ja väga suurte võimetega vastuvõtja ning toodetakse mõningate firmade poolt ka sel aastal. On teatud siin-seal mõningaid parandusi, mis nihutavad teda kahelambilisest ninapikkuse võrra ettepoole. Täiesti kahtluseta seisab aga kolmelambiline vastuvõtja akustiliste ülekandomaduste suhtes kahelambiliste eesotsas. Ta võlus juba möödunud aastal oma erilise kvaliteediga, esmajoones võrreldes möödunudaastase kolmelambilise superhetiga. Käesoleval aastal tuleb tema hea „ambustika“, kui seda nii võiks nimetada, veel rohkem esile.

(Järgneb.)

Raadiomehe reisikirju

Dipl. ins. F. Olbrei

IX

Sealsamas tutvusin ka Euroopa ringhäälingu tehnilise korralduse loojaga — Rahvusvahelise Ringhäälingute Liidu tehnilise komitee esimehga — insener Baillardiga. Tema on mees, kes on pühendanud oma elu ringhäälingule ja selle arendamisele. Entusiastliku amatöörina algas tema juba 1914. aasta kevadel ühes paari samasuguse entusiastiga õieti esimesena levitama raadiotelefoni kaudu muusikalisi ja sõnalisi ettekandeid. Seega pole ringhääling mitte sündinud 1922. aastal, nagu seda rõhutatakse nii sageli ekslikombel, vaid ringhäälingu tehnilised põhijooned rajati juba 20 aasta eest Põhja-Prantsusmaal käputäie amatööride kaasakiskuval toetusel ja ainult maailmasõda lükkas edasi ringhäälingu väljakujunemise 8 aasta võrra.

Tänapäeva Belgia ringhäälingu korraldajaks on poolametlik organisatsioon: Institut National de radiodifusion Belge, milles nähtavasti väga suurt osa mängivad kiriklikud ringkonnad. Seda viimast võib otsustada juba jälgides kava, milles vaimulikud ettekanded, kõned ja kirikumuusika omab tähtsa koha.

Belgia ringhääling on omapärasemaid maailmas ka tehnilise organisatsiooni poolest. Rahva koosseisu iseäralduste tõttu, millele juhtisin tähelepanu juba eelmises kirjas, on seal tegutsemas õieti paralleelselt kaks ringhäälingut — üks prantsuse- teine flaamikeelse kavaga. Saatejaamas, mis asub kilomeetrit kolmkümmend Brüsselist, Venthemis, ja kuhu saab sõita luksusliku autobusega, mida veab 80-kilomeetrilise tempoga paksu nahvtaga töötav diiselmootor, on ühes masinasaalis kaks täpselt sarnast saatjat 25-kW-se võimsusega antennis. Kolme masti vahele on kinnitatud kaks antenni ja kumbki saatja töötab ise kavaga, ise keeles ning — loomulikult ka ise lainel, et jaamad ei segaks teineteist. Lainepikkuste vahe on ligi 200 meetrit, seega pole karta ei tüütavat interferentsi ega ka vastuvõtja ebaselektiivsusest tingitud saatjate läbikostmisi. Saatjad ja saateruumid on kõigiti moodsad, ehitatud Belgia Elektri ja Raadio Seltsi poolt, milline on õieti suure Prantsuse SFR'i filiaal. Seepärast on ka saatjate ehituses märgata väga suurt sarnasust, eriti montaaži alal, Belgia ja Prantsuse aparatuuris. Saatja üksikosade isolatsiooniks on kasutatud, samuti kui SFR saatjaiski, väga suurel määral poleeritud pakust klaasist lattisid. Saatja on 8-astmeline, millest juhtsaatja on eneseergutusega, kuid on ehitatud väga stabiilselt ja asub termostaadis kindla temperatuuri all. Jaama laine stabiilsus näib olevat õige hea. Avara ja õhulise saatjatesaadini otsas asub, eelmisest laeni ulatuva klaasseinaga lahutult, kontrollruum ja lülitusseadeldised. Üldmulje saatjaist jäi otse eeskujulik.

Seda aga ei saa öelda saateruumest. Need asuvad veel alles üürimajades ja on seetõttu varustatud kõigi kohandatud ruuumide puudustega. Võimendaja ruumide juures, ringhäälingu närviitsentrumis, on õieti ainult rida vähemaid saateruume — ikka kahes eksemplaris — flaami ja prantsuse saatekava jaoks. Erilised büroo- ja talitusruumid kumbagi kava jaoks, samuti redaktorite kabinetid jne. Ainult üksainuke suurem saatesaal on sealsamas, teised suuremad saatesaalid asuvad kõrvalmajades, nendest on üks endine kino ja teine endine kohviku saal. Sisseseaded on kõige hädapärasemad ja kõik kannab ajutise installatsiooni pitsatit. Tõeliselt ongi terve saateruumide organisatsioon ajutine ning hädapärane, sest vajadused on kasvanud kiiremini, kui võimalused. Kavatsusel oli, ja on praegu vist juba ka teoksil, uue erilise ja ees-

Berliini raadionäituse avamine anti edasi kaugenägemise abil

Pildil näeme auto katusele asetatuna film-ülesvõtete aparaati, mis on varustatud eriliste läätsadega. Valgustatud filmiriba juhitakse aparaadi sokli kaudu auto sisse-
musse, ilmutatakse seal kiirelt ja juhitakse siis kohe kaugenägemisseadeldisse, mis muudab pildi varjundid elektrilisteks impulssideks. Need vooluvõnked juhitakse erilise kaabliga kaugenägemissaatjasse, saadetakse sealt ultralühilainel eetrisse ja võetakse näitusel ülesseatud vastuvõtjate poolt vastu. Tegelik sündmus ilmus umbes kolme minuti pärast juba „kaugenähtuna“ ekraanile.

kujuliku saatehoone ehitamine. Tihedasti asustatud väikese Belgia kuulajaskond on juba üle poole miljoni ja pikk saatekava, mis täidab suurema osa päevast, on selle kuulajaskonna elava huvi tunnistajaks raadio vastu.

Puudutades vastuvõtjate küsimust selgus, et Belgia on vastuvõtjate küsimuses vähem konsekvantne, kui tema suured naabrid: Prantsusmaa ja Saksamaa, kes oma raadiotööstuse toetamise ja arendamise eesmärgil on sulgenud pea absoluutselt kõrgete tollide abil välismaa vastuvõtjate sissepääsu. Belgias leidsin ma väga mitmekesiseid vastuvõtjaid müügil; isegi Poola riikliku elektrotehnika vabriku tooted — eestkätt küll ainult selle omapärased detektorvastuvõtjad ilutsesid ühes suures äris Telefunki „Bayreuth'i“ kõrval.

Belgia vastuvõtjaist nägin seal 6-lambilist superit ja 4-lambilist tavalist vastuvõtjat. Patareivastuvõtjad puuduvad seal õnnistatud maal täielikult, sest vaevalt leidub mujal maailmas riiki, kus elektrofitseerimine oleks läbi viidud nii täiuslikult kui Belgias.

Uurisn ka kuuldavuse probleemi — sama lugu mis meilgi. Belgia oma saatjate hea kuuldavuspiirkond sõltub täiel määral lainepikkusest. Tol ajajärgul töötas flaamikeelne saatja pikemal lainel ja selle kuuldavuspiirkond oli ligi kaks korda suurem prantsuskeelsest saatjast, olgugi et mõlemate saatjate võimsus ja asukohad olid samad. Eriti segav olla võimsate Saksa saatjate mõju, millised töötavad niiõelda külje ääres ja millistest üks tugevam teisest. Mul oli võimalus kontrollida öeldut. Rootsi ja Inglise saatjad on umbes sama tugevasti kuulda kui meil Soome omad. Hästi kuuldavaid saatjaid on väga palju, kuid pea kõigil on väike interferencesvile peal, mõnel isegi sedavõrd, et kuulamine on väljakannatamatu.

Lahkusin südamlikust ja armsast Belgiast parimate mälestustega Pariisi poole. Prantsuse piiril rahuldasin Prantsuse tolliametniku uudishimu, teatades kaasasolevate sigarettide arvu, muu artikli vastu ei näinud olevat sel ametmehel huvi. Mõnetunnilise sõidu järele veeres rong juba tahmase Gare du Nordi klaaskatuse alla, kust kohe siirdusin Pariisi elamistemposse.

Kaheksa aasta jooksul pole Pariis muutunud kuigi palju ja kuigi, siis vaid enda kasuks. Eiffeli torn särab endiselt Citroeni autoreklaami tulepiltides, niipea kui on loojenenud päike ja bulvaarid pulbitsevad elust, täpselt samuti kui varemalt. „Valguselinna“ nime pälvimiseks on Pariis võtnud kasutamisele uue valgusefekti, mida polnud veel mõne aasta eest: kõik avalikel platsidel olevad purtskaevud — ja neid on õige tihti ja palju — on valgustatud seest elektriga ja seetõttu jätab selline hiilgav veemäng unustamatu mulje. Kõik avalikud ehitised suurteil platsidel, näiteks Champs Elysee ja Concordia ümbrused, on valgustatud hajuv-valgusega (Flutlicht). Sedaviisi hiilgavad ööpimeduses obelisk, ministriumide hooned, paleed, Etoile

võiduvärav jne., nagu oleks nad valmistatud õrn-läbipaistvast alabastrist.

Olin tõsiselt huvitatud Prantsuse ringhäälingu uuest korraldusest, sest vaevalt leidus mujal maailmas sarnast segadust ringhäälingu korralduse alal kui seal kuni 1933. aasta lõpuni. Kuni senini polnud seal õieti mingisugust organisatsiooni: eraalgatus ja bürokraatlik postivalitsus vedasid vägipulka juba 1923. aastast peale. Eraalgatusel oli raha ning seltskonna poolehoid relvaks, postivalitsusel aga seadusandlus ja võim. Terve Euroopa jälgis seda inetut kaklemist nende kahe initsiatiivi vahel, mille illustatsiooniks olgu toodud vaid mõned episoodid.

Toulouse ümbruskonna rikkad põllumehed ehtasid omale ajutise loaga 8-kW-se saatja, hankides ekspluatatsioonikulude katteks vabatahtlikke annetusi. Saatja asus aga linnast kilomeetrit 8 väljas. Stuudioruumid asusid linnas, kuid ülekandejuhtmeid ei üürinud ega lubanud ka ehitada postivalitsus.

Saatja omanikel tuli ehitada väike lühilaine-saatja, millega kanti üle studio ettekanded saatjasse! Kui see abinõu ei aidanud, siis ehtas postivalitsus omale ka saatja Toulouse ja hakkas saatma oma kava samal lainel, mis teinegi saatja.

NELJAS KANDIDAAT RINGHÄÄLINGU UUE SAATJA ASUKOHALE

Nagu „Päevaleht“ kuuleb, on ka Viljandis kerkinud üles mõte pakkuda ringhäälingule uue saatja asukohaks Viljandit.

Linnapea algatusel oli möödunud teisipäeval raekotta kutsutud nõupidamisele maavalitsuse, kaitseväge, telefonivõrgu ja raadioklubi esindajad, et arutada küsimust, kas Viljandi oleks kohane saatja asukohaks. Nõupidamisel tuldi jaatavale otsusele. Mõjuvaks asjaoluks, mis kõneleb Viljandi kasuks on küllaldase elektrenergia saamise võimalus kohapeal. Linnapea lubas asja ette kanda linnavalitsusele ja teha vastav ettepanek teedeministriumile.

Iseenesest väga tervitatav nähe, et meie ringhäälinguolude parandusse suhtutakse nii elavalt, ainult kui ringhäälingul ei lähe lõpuks valiku tegemine raskeks!

RINGHÄÄLINGU SAATEKAVA ALGUS POOL TUNDI VAREM

Esmaspäevast, 3. sept. alates on ringhäälingu õhtuse saatekava alguseks kell 18.00 senise 18.30 asemel. Samuti hakatakse ka esmaspäevast peale hommikkontserte levitama Tartu saatja kaudu.

Uus Inglise saatja Droitwich. Uus Droitwichi saatja teeb igal ööl pärast eeskava saatekatseid 150-kW-se võimsusega Daventry lainel. Hääletugevus ja saadete kvaliteet on osutunud eeskujuliseks. Pole mingit kahtlust, et Droitwichi saatja pärast oma ametlikku tööhakkamist 7. okt. saab üheks paremaks kogu Euroopas.

Euroopa saatjate saatekavad

2.—8. septembrini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena laine pikkus m, teisena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW

JALANÕUD

ON VIIMASE MOE JA UUSIMA VALMISTUSVIISI SAADUSED

Pühap. 2. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

9.30 hommikkontsert heliplaatidelt
10.25 jumalateenistus Toomkirikust. Teenistust peab piiskop dr. H. B. Rahamägi
Lõpuks heliplaate
12.30 põllumajanduslik loeng
13.00 põllumajanduslikke teateid
13.10 lõunane kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Lincke, Avamäng revüüle. Benatzky, pop. op. „Valgehobu võõraste-majas“. Hartenhauer, karakterpala „Met-savaimude juures“. Bullerian, Lüüriiline unistus. Pataky, Rokoko-gavott. Wald-teufel, valss „Au daamidele“. Krüger, marss „Titaanide võitlus“
18.30 heliplaate ja reklaami
18.45 päevauudiseid
19.00 viise vanadest operetidest. 1. Joh. Strauss, avam. „Mustlasparun“ — Ber-liini riigioop. ork. Juh. L. Blech. 2. Of-fenbach, pop. „Ilus Helena“ — Light Opera Company. 3. Suppe, pop. „Bocac-cio“ — Marek Weber'i orkester. 4. Plan-quette, pop. „Korneville kellad“ — Light Opera Company.
19.30 dr. Al-er Massakas: Eesti kauba võistlusvõime välisturgudel
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvinteti ettekandes möödunud nädala kaunimaid palasid
21.00 ülekanne Tartust
21.30 vana tantsumuusikat heliplaatidelt
22.15 moodsat tantsumuusikat helipl.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

10.00 jumalateenistus E. apostliku-usu Jüri kirikust. Teenistust peab ülempreester Kokla
Lõpuks heliplaate
12.30 ülekanne Tallinnast
18.30 heliplaate ja reklaami
18.45 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
20.05 ülekanne Tallinnast
21.00 lugemistund. Marie ja Eduard Tür-kiid esitavad kaks dialoogi Hugo Raud-sepa komöödiast „Roosad prillid“
21.30 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Helsinki 335,2 / 895 / 10

10.00 soomekeelne jumalateenistus
11.45 päevauudiseid
12.00 lõunakontsert. Sibelius: Balszar-süit: 1) Orientaalne marss. 2) Solitude. 3) Oõmuusika. 4) Khadra tants. Palm-gren: Öhtu. Madetoja: Tantsuviirastus. Kuula: Ida-Botnia rahvalaul. Kuula-Koskimies: Ida-Botnia tants. Linnala: Saraband ja menuett. Sibelius: Valse triste. Haapalainen: Rahvalaul keelpilli-dele; Prelüüd

12.59 ilmteade. aeg
13.00 rootsikeelne jumalateenistus
14.30 Helsinki linnaork. rahvakontsert konservatooriumist
17.00 heliplaate ★ 18.10 kõne
18.30 Bach-Stradal: Orelikontsert d-moll (klaveri ettek.)
18.59 aeg, ilmteade ★ 19.10 kõne
19.30 Cellosoolosisid. Bach: Prelüüd. Bocche-rini: Sonata a-duur. Čaikovski: aaria oop. „Padaemand“. Kaski: Chanson triste
19.55 lõbusaid jutustusi
20.15 laule ★ 20.45 kõne
21.00 populaarne kontsert
21.45 viimaseid uudiseid soome k.
21.58 ilmat. ★ 22.00 uudiseid rootsi k.

Stokholm 426,1 / 704 / 55
1357 / 221 / 30

11.00 heliplaate
12.00—13.45 jumalateenistus
14.00 Rootsi-Saksa maavõistlus
19.00—20.35 õhtune jumalateenistus
22.00 ringh. ork. kontsert. Corelli: Concer-to grosso b-duur. Beethoven: Sümf. nr. 3, d-duur. Adagio molto. Allegro con spirito. — Larghetto. — Scherzo: Al-legro — Allegro molto
23.00—24.00 ringh. ork. konts. ja vokaalsol. ettek. Dvorak: Avam. „Karneval“. De-bussy: Väike süit. Verdi: Violetta aaria oop. „Traviata“. Puccini: Mimi jumala-gajätt oop. „Boheme“. Puccini: Mimi aaria oop. „Boheme“. Elgar: Pomp and circumstance, marss

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

19.00—19.20 helipl. ★ 21.15—22.00 opereti-muusikat. Kavas: Offenbach, Sullivan, Suppé jt. ★ 22.00—22.20 prantsuse menu-ette ja gavotte ork. ettek. ★ 23.20—24.00 ork.-kontsert. Kavas: Halvorsen, Sibelius, Westberg jt. ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
8.45—9.00 heliplaate

Inglise eeskava
13.00 inglise muus. ★ 14.00 tantsumuus. ★ 14.30 ajav.-muus. ★ 15.00 inglise muus. ★ 15.45 tantsum. ★ 17.00 helipl. ★ 18.00 kontsert ★ 21.00—21.30 tantsu- ja heli-filmimuus. ★ 22.00 inglise muus. ★ 23.00 ajav.-muus. ★ 23.20 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

9.20 Läti laule (helipl.)
9.40 fantastilist muus. helipl.
13.30—14.00 heliplaate
15.50—16.35 Wagneri helitööde kontsert
17.05—18.05 salongmuusika
18.35—19.55 helifilmimuusika
19.35—20.05 Griegi viiulisonaat (helipl.)
20.35—21.05 Läti laule
21.30—22.00 klassilisi tantsuvorme. Gluck: Gavott. Boccherini: Menuett. Durand: Choconne. Grieg: Menuett. Bortkiewicz: Gavott caprice. Paderevski: Menuett
22.15 Schuberti ja Brahmsi helitöid
23.00—24.00 tantsuplaate

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

10.03 vaimulik laul
10.13, 10.40 ja 10.55 heliplaate
11.57 jumalateenistus ja lõpuks vaimulikkumuusikat helipl.

Järgmine number ilmub 7. septembril 24-leheküljelisena

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid
13.00—14.15 Zygmunt Moskovski helit. or-kestri ja vokaalsol. ettek.
15.00 kontserdi järg
16.00—16.15 heliplaate
16.25—16.35 laule heliplaadelt
16.45—17.00 popul. muus. helipl.
17.45—18.00 Brahmsi ja Beethoveni klave-ripalu
18.50—19.00 ja 20.45—20.50 tantsumuusika
21.45—21.55 popul. kontsert. Kavas: Glin-ka, Čaikovski, Bizet, Massenet, Rimski-Korsakov, Barrera
24.00 ja 0.30 tantsumuus. „Gastronomja“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.15—9.15 hommikkontsert
17.00—19.00 pärastl.-kontsert ja vaheajal kõne. Kavas: Blankenburg, Thomas, Verdi, Ketelbey, Bizet jt.
19.30 L. Beethoveni keelp. kvartett op. 18, nr. 3, d-duur. Allegro — Andante con moto — Allegro — Presto
20.30 klaverikontsert. Kavas: Bach, Beet-hoven, Reger jt.
21.00—23.00 Suppé operett „Kerge ratsa-vägi“
23.20 Saksa-Rootsi kergejõustiku maa-võistlus Stokholmis (ülevõtte)
23.40—1.30 tantsumuus. Breslaust

Königsusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—9.00 Hamburgi sadamakontsert
12.30—13.00 Joh. Seb. Bachi kantaat (üle-kanne Leipzigit)
13.10—15.00 lõunakonts. Heilsbergist. Ka-vas: Blon, Millöcker, Dvorak, Drdla, Boieldieu, Suppé jt.
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Münchenist
18.30—19.00 Ludomir Rozycki mängib oma helitöid
21.00—23.00 kergest saksa ooperimuusikat orkestri ja solistide ettekand. Lortzing: avam. ja katkeid „Nõidküttist“. Mozart: avam. „Röövimine Serailist“. Mozart: kaks aariat oop. „Võlflöött“. Reznicek: avam. „Donna Diana“. Mozart: avam. „Figaro pulm“. Mozart: aariad „Don Juanist“. Goetz: Avamäng. Nicolai: du-ett oop. „Windsori lõbusad naised“. We-ber: romanss ja aaria oop. „Nõidkütt“. Lortzing: aaria oop. „Tsaar ja puusepp“. Cornelius: „Bagdadi habemeajaja“, avam-äng
23.20—23.40 v. Heilsberg
24.00—1.00 tantsumuusikat Münchenist

Breslau 315,8 / 959 / 60

6.10—7.10 heliplaate
7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
17.00—18.00 Humperdincki helit. tema 80 a. sünnipäevaks
18.15—19.00 ajaviitemuusika
21.00—23.00 konts. Königsusterhausenist
23.45—2.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Heilsbergist
 19.30 Chopini klaveripalu
 20.00—20.40 keelp. kvarteti ettek. Boccherini: Kvartett a-duur. Alfano: Kvartett II, c-moll
 21.00 Engelbert Humperdincki mälestuskontsert. Katkeid tema muinasjutu-oopeleist: „Kuningalapsed“, „Okasroosike“, „Hans ja Grete“. Kaasteg.: koor, solistid ja orkester
 22.10—23.20 vanemaid tantse
 23.50—2.00 tantsumuus. Breslaust

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.15—9.15 sadamakontsert
 17.00—19.00 lõbus pärastlõuna
 19.00—19.30 koorilaule
 20.00—20.35 muusikat rahvainstrumentel (sitter ja mandol.-orkester)
 21.00 ja 22.00—23.00 v. Berliin
 23.20—23.40 v. Heilsberg
 23.40 tantsuraadio Münchenist

München 405,4 / 740 / 100
 7.15—9.15 sadamakontsert ★ 17.00—18.30 videvikkontsert ★ 21.00—23.00 Richard ja Siegfried Wagneri helit. naisorkestri ettekandes ★ 23.20 v. Heilsberg ★ 23.40—1.00 tantsumuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 100
 7.15—9.15 Hamburgi sadamakontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Glinka, Lortzing, Millöcker, Suppe, Smetana, Sinigaglia jt.
 19.00—20.00 avalik laulmine
 20.00—20.30 „Sümfoonia Saksa Mihklist“ j. t. anekdoote A. Brucknerist
 21.00—22.00 Humperdinck-konts. Berliinist
 22.00—23.20 v. Berliin
 23.50—1.30 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.30 teateid ja muusikat
 8.00—9.30 varane kontsert
 18.40—19.55 saksa eeskava
 20.30—21.00 slaavi tantse. Kavas: Rubinstein, Bullerian, Kovarovic jt.
 22.00—23.00 ooperi ülekanne
 23.30—0.30 salongork. kontsert. Kavas: Fučík, Suppe, Nedbal, Lehár jt.

Viin 506,8 / 592 / 120
 20.20 vene muusikat kahel klaveril
 21.05—23.00 viimane Ravagi aedkontsert. Kavas: Hellmesberger, O. Strauss, Lehár, Kalman, Eysler, Suppe, Morena jt.
 23.20 tantsuplaate

Budapest 550,5 / 545 / 120
 20.35—21.10 muusikat helifilmest
 22.30 Sandor Vegh'i viiulikontsert
 23.15 mustlasmuusika
 0.20 salongkvinteti ettek.

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 18.00 ork.-kontsert. Kavas: Waldteufel, Dostal jt. ★ 19.20—20.00 pop. laule ja tantse ★ 20.20—20.45 helipl. ★ 21.00—22.00 barokk- ja rokokoo-aegset muusikat ork. ettek. ★ 23.10 Euroopa rahvaste tantse. Kavas: Moszkovsky, Grieg, Brahms, Bullerian, Svendsen, Dvorak, Brediceanu

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 20.35 heliplaate ★ 21.10—23.20 kontsert

London National 261,1 / 1149 / 50
Davenry 1500 / 200 / 25
 18.45—20.00 ork.-kontsert ★ 20.30—20.55 klaveripalu ★ 22.05—23.30 ajav.-kontsert. Kavas: Friml, Verdi, Liszt, Russel jt.

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 Igapäev
 7.15—9.15 helipl. ★ 10.00—10.58 hommik-kontsert ★ 22.55 ülekanne. Punaselt platsilt ja Kremli kellad

11.15—12.15 kontsert kolhoosnikele ★ 18.30 kuni 20.30 kontsert ★ 21.00—22.00 õhtu-kontsert

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.00—18.00 helipl. ★ 19.30—20.00 lõbusaid laule ★ 22.00 tantsumuusika

Esmasp. 3. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

7.00—8.30 hommikkontsert heliplaatidel Tallinna RKS'i kaudu
 18.00 heliplaate ja reklaami
 18.15 välismaisi päevauudiseid
 18.30 heliplaate
 18.45 kodumaisi päevauudiseid
 19.00 H. Simm: Erakaubandus rahvama-janduse toena
 19.20 heliplaate
 19.30 ins. F. Olbrei raadiovestlus
 20.00 ülekanne Tartust
 20.05 balletimuusikat helipl. 1. Schumann, Karneval-süit, op. 9 (Arr. vene balletiks) — Londoni sümf.-ork. Juh. Landon Ronald. 2. Stravinski, ballett „Kevade-pühitsus“ — Philadelphia sümf.-ork. Juh. Leopold Stokowski.
 21.00 viisteistkümmend minutit aiandus-nõuannet (Evald Tedre)
 21.15 viisteistkümmend minutit harmooni-kasoolosid heliplaatidel. 1. P. Diero, marss „Ritorno“ — Guglielmo Bonfoco. 2. Kirta-polka. 3. Kaks vene rahvatant-su — Gellin ja Borgström. 4. Sellers, polka „Dikinette“ — Georges Sellers. 5. Rosey, marss „Luna di miele“ — Guglielmo Bonfoco
 21.30 ungari mustlasmuusikat heliplaati-delt. (Magyary Imre oma mustlastega.)

TRIKOOTÖÖSTUS

E. KOPPE, Tallinn

Lai tän. 9, tel. 454-11

Müük suurel ja väiksel arvul

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 18.00 heliplaate ja reklaami
 20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
 18.15 ülekanne Tallinnast
 20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
 20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Helsinki 335,2 / 895 / 10

Igal äripäeval

8.30—8.45 soomekeelne palvetatud
 12.00 valuutakursid
 12.05 heliplaate
 12.30 öörsiteateid
 12.45 päevauudiseid
 12.59 aeg, ilmateade
 18.50 päevauudiseid soome keeles
 18.59 aeg, ilmateade
 21.45 viimaseid teateid soome keeles

17.00 Chalk Farm Band, juh. A. W. Punchard. Ball: „The torchbearers“, marss. Coles: Tunnid Čaikovskiga. The old story (laul). Coles: Vana hea armee. Killarney (saksof.-soolo). Marshall: Re-joice. Kvintett. Coles: Rock of Ages
 18.00 kõne ★ 18.30 vana tantsumuusikat kandilil
 19.15 turuteat. ★ 19.25 kõne
 19.45 ringh. ork. kontsert. Nicolai: „Wind-sori lõbusad naised“, avam. Delibes: Lil-ledevalss. Čaikovski: mel. oop. „Pada-emand“. Elgar: Sospiri. Meyerbeer: Laternate-tants.
 20.30 lugemistund
 20.50 laule klaveri saatel

21.10 ork.-kontserdi järg. Alfven: Midsom-marvaka; Rapsodia. Svendsen: Norra rapsodia. Popper: Ungari rapsodia

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitemuusika
 15.30—16.00 soliste (laul ja viiul)
 18.05—18.45 ajaviite-eeskava
 19.15—20.30 heliplaate
 21.00—22.00 sõjaväekonts. Glasunov: Kar-neval-avam. Waldteufel: Vals. Beetho-ven: Andante V-dast sümfooniast. Grieg: Kaks pala. Randel: Popurrii. Bingang: Rolfiana
 22.25 klaverikonts. Debussy: neli pala. Milhand: a) Sorocabo. b) Corcovado
 23.00—24.00 ajaviitemuus. Glinka: Vals-fantaasia. Kallsteinuus: Berceuse. Cui: Avam. „Mandariini poeg“. Ippollitov-Ivanov: Laule. Rangström: a) Rondeau, b) Meloodia. c) Laul. Coates: Tantsu-stseen. Czibulka: Gavott. Mariotti: Can-tilene del cuore, bluus

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 20.30—21.30 taani solistideühingu tivooli-pidu ★ 22.00—23.10 ja 23.30—0.30 kontserdi järg ★ 0.30—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
 8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.-kontsert ja teateid

Itaalia eeskava
 19.30—20.30 segakontsert ★ 20.35—21.00 ork.-kontsert. Kavas: Morena, Strauss, Brahms, Lincke ★ 21.20 itaalia heliloojaid ork. ettek. Kavas: Rossini, Giordano, Gabella, Micheli, Mascagni, Wolf-Ferrari, Carena, Leoncavallo jt. ★ 22.30 ork.-kontsert. Kavas: Beethoven, Lanner, Mascagni, Mozart jt. ★ 23.30 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ja võimlemine
 7.40—8.10 hommikkontsert
 12.00 börsiteat. ja heliplaate
 17.25—18.00 itaalia ooperimuus. (helipl.)
 18.25—19.05 heliplaate
 19.35—20.03 laule
 20.35—21.05 rahvalaule ork. saatel
 21.25—22.00 Läti laule (helipl.)
 22.15 romantilist ooperimuusikat

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.48 vaimulik laul
 7.58, 8.15 ja 8.35 heliplaate
 13.00 aeg. Krakovi fanfaarid
 13.32—14.03 salongmuusikat
 17.45—18.00 ajaviitekonts. Kavas: Woods, Gyldmark, Mohr, Roland jt.
 18.25—18.35 Schumanni ja Brahmsi klave-ripalu
 18.50—19.00 ooperaariaid
 19.45—20.00 heliplaate
 21.45—21.50 ajaviitekontsert. Kavas: Lin-cke, Petras, Waldteuffel, Armandola jt.
 22.45—23.00 populaarne kontsert. Kavas: Mozart, Beethoven, Haydn
 24.00 ja 0.30 tantsumuusikat kohvik „Eu-ropa“st

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

6.00 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
 7.20—9.00 hommikkontsert
 17.15—18.50 pärastl.-kontsert ja vaheajal kõne. Kavas: Cardon, Glan, Micheli, Al-beniz, Lortzing jt.
 20.00—20.30 ooperaariaid bassi ettek.
 21.05—22.00 Vollerthuni helit. solistide ja orkestri ettek.
 22.00—23.00 Tell-mängude ülekanne Alt-dorfist
 23.30—1.00 öömuusika. Bruch: avam. „Lo-reley“. Humperdinck: meloodiaid oop. „Hans ja Grete“. Čaikovski: Pähklipu-reja-süit. Schmalstich: Rahvatants. Ros-sini: Avamäng. Henry: Marss. Joh.

- Strauss: avam. „Kuninganna pitsirätik”. Popy: Ballett-süit. Jos. Strauss: mel. „Kevadhust”. Schlenk: Marss
- Königsusterhausen** 1571 / 191 / 60
7.20—9.00 hommikkontsert
13.00—13.55 Paul Lincke helit. orkestri ettekandes
14.00—14.45 uusi heliplaate
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Breslaust. Kavas: Auber, Hofmann, Popp, Joh. Strauss, Wagner, Bizet jt.
18.50—19.35 saksa kodumuusikat soprani ja baritoni ettekandes
20.00—21.00 lõbus tund heliplaadega
21.15—23.00 saksa rahvalaule kammerkoori ettekandes
22.00—23.00 v. Heilsberg
24.00—1.00 kontsert Heilsbergist
- Breslau** 315,8 / 959 / 60
6.10—7.00 heliplaate
7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert
18.55—19.30 laule soprani ettekandes
20.00—21.00 õhtumuusika. Gade: avam. „Hamlet”. Nicode: Pilte lõunast. Hartog: Villanelle. Köhler: Scherzo. Nicode: Juubelimarss
21.10—22.00 ajaviitemuusikat. Lachner: Ball-süit. Tinel: kaks tantsu „Katharina'st”
22.00 v. Heilsberg
23.00—23.20 heliplaate. Rossini: avamäng „Wilhelm Tell”
23.45 orkestri ettekandeid helipl. 0.30—1.00 ettek. kinorelil. Adam: avam. „Nürnbergi nukk”. Boccherini: Menuett. Delibes: intermetso ja aeglane valss „Sylvia'st”. Deppen: Päikeseloojak Jaapanis. Ohlsen: Vene marss. Profes: Mariska laul ja tango
- Berliin-Tegel** 356,7 / 841 / 100
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Münchenist
18.30—19.00 tantsuplaate
19.30—20.10 muusikat 18. sajandist. Telemann: Sonaat g-duur viola da gamba ja õembalo ettek. Ph. E. Bach: kolm pala clavichordi ettek. J. S. Bach: Sonaat d-duur viola da gamba ja õembalole
21.15 valgete ööde maalt. Norra, rootsi, soome ja islandi muus. orkestri ja baritoni ettek.
22.25 „Põhjamaine bakhanaal”. C. M. Bellmann, põhjamaade Anakreon. Kaasteg.: kõnelejad, koor ja orkester
23.50—1.00 kuuldepala
- Hamburg** 331,9 / 904 / 100
7.20—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Breslaust
20.00—21.00 Saksa kunst pärast 30-aastast sõda. Retsitatsioonid, laule ja orkestri ettekandeid
21.10—22.00 rahvamusiikat Hannoverist. Kaasteg.: solistid ja kõnelejad
22.00—23.00 „Hans ja Grete”: muusikapilte Humperdincki ooperist
23.20 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 hiliskontsert. Beethoven: avamäng „Prometheuse looming”. Schubert: balletimuus. näidendist „Rosamunde”. Lehar: pop. laulumängust „Friederike”. Grieg: Pulmapäev Trolldaugenis. Hafermalz: Chtuhelid, valss
- München** 405,4 / 740 / 100
7.45—8.15 heliplaate ★ 17.00—18.30 videikkontsert ★ 18.50—19.10 viiulikontsert ★ 19.30—19.50 mustlasmuus. helipl. ★ 20.00—21.00 puhkp. muus. Kavas: Weber, Wolf-Ferrari, Grossmann, Klement jt. ★ 22.00—23.00 kuuldemäng ★ 23.20 vahe-eeskava ★ 24.00—1.00 kammermuusika. Brahms: Sonaat f-moll klarinatile ja klav. Courvoisier: Kvartett. Kreutzer: Kvartett klarinatile, viiulile, bračele ja cellole
- Leipzig** 382,2 / 785 / 120
7.25—8.00 hommikkontsert
17.00—18.00 pärastlõunakontsert Kölnist
- 18.25—18.50 Ed. Tauberti laule ja klaveripalu
19.20—20.35 kirev rahvamusiika-kontsert. Mängib mandol.-kvintett, tsitter ja suupill
21.10 ajaviitemuusika. Thomas: avamäng „Raymond”. Blume: Meloodia kevadel. Urbach: fant. Flotovi oopereist. Lindner: Maskeraad. Joh. Strauss: Valss. Rathke: Intermetso. Blankenburg: Vaideldes edasi, marss
22.00—23.00 v. Heilsberg
23.30 vanemat muusikat
24.00—1.00 kuulsaid lauljaid 19. sajandist (helipl.)
- Praha** 470,2 / 638 / 120
7.00—8.15 teateid ja muusikat
19.10 heliplaate
19.20—19.55 saksa eeskava
20.25—21.15 sümfoniilise jazzork. kontsert. Kavas: Fryberg, Trojan jt.
22.15—23.45 heliplaate
- Viin** 506,8 / 592 / 120
18.40—19.25 pärastl.-kontsert helipl.
20.00—23.00 Verdi ooper „Aida”. Ülekanne Viini Riigiooperist
23.50 tantsumuusika
1.00—2.00 frammelmuusika. Kavas: Lortzing, Lanner, Komzak, Schrammel jt.
- Budapest** 550,5 / 545 / 120
20.00—20.35 tarogato-kontsert
21.10—21.55 koorikontsert
22.15—23.40 ooperiork. kontsert. Kavas: Honegger, Bloch, Flurg jt.
23.45 mustlasmuusika
- Bukarest** 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 pärastl.-kontsert ★ 19.20—20.00 ringh. orkestri konts. ★ 20.20—20.45 helipl. ★ 21.00—21.30 Haydn: Kvartett d-duur ★ 21.30—21.50 laule ★ 22.05 Händeli ja Telemanni helit. ★ 22.30—23.00 harfi ettek. ★ 23.30 muusikat restoranist
- Pariis (Poste Parisien)** 312,8/959/60
20.30—21.10 heliplaate ★ 21.50—23.20 mustlasmuusika
- London National** 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
19.30—20.15 ork.-kontsert (1500) ★ 21.00—21.40 kvinteti kontsert ★ 23.00—23.55 serenaad ★ 24.00—1.00 tantsumuusika
- Moskva Komintern** 1714 / 175 / 500
11.15 kontsert kolhoosnikele. Kavas ukrainna muusika ★ 19.30—20.30 küla-eeskava ★ 21.00—22.00 õhtukontsert. Kavas: Rachmaninov, Čaikovski, Glinka, Rubinstein, Glasunov jt.
- Moskva „Stalin”** 360,6 / 832 / 100
17.00—18.00 teemiline kontsert ★ 18.30 sümfoniakonts. Skrjabin: I sümfonia. Debussy: 2 nokturni. Franck: Sümfoniilised variatsioonid. Neboissino. Hispaania karneval ★ 22.00 heliplaate ★ 22.30 tantsumuusika

Teisip. 4. sept.

- Tallinn** 410,4 / 731 / 20
7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt Tallinna RKSi kaudu
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 välismaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 kodumaisi päevauudiseid
19.00 lastetund
19.30 dr. Al-er Massakas: Majanduspoliitiline ringvaade
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Lachner, avam. „Turandot”. Fetras, fantaasia „Mälestusi Chopinist”. Rachmaninoff. Elegia. Schubert-Liszt, valss „Viini õhtud”. Čaikovski, süit ooperist „Padaemand”

- 21.00 esperantokeelne nädalakroonika
21.10 kontserdi järg. Kvintett: de Micheli, Angelus. Juel-Fredericksen, Skandinaavia süit.
21.30 helifilmistaarid laulavad (heliplaadid). 1. Lewinek, kaks laulu filmist „Rügemenditütar”—Anni Ondra. 2. Heyrink, kaks laulu filmist „Kevadmuinasjutt”—Claire Fuchs. 3. Brodsky, laul filmist „Csibi”—Franziska Gaal. 4. Schmidt-Gentner, laul filmist „Vaikselt anuvad mu laulud”—Marta Eggerth. 5. Hart-Rodgers, kaks laulu filmist „Armasta mind täna öö!”—Jeanette Macdonald. 6. Brodsky, kaks laulu filmist „Ungari ööd”—Gitta Alpar

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

- 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 ülekanne Tallinnast
20.00 ilma- ja taimekaitseteateid, ajanäit.-õendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Soome keeles

- 17.00 kontsert ja tantsumuus. Miki-hiire-orkester
17.35 retsitatsioon
17.55 ettek. viiulil ja cellol. Händel-Halvorsen: Passacaglia. Servais-Leonard: duette viiulil ja cellole. Beethoven: Allegro
18.25 ja 19.15 kõne ★ 19.35 laule
20.25 ringh. ork. kontsert. Sibelius: Armastaja, süit. keelp. orkestrile. Lopatnikov: Klaverikontsert nr. 3 op. 15. Rimski-Korsakov: katked Scheherazade-süidist (Prints Sindbadi laev ja meri; Noor prints ja printsess; Pidu Bagdadis)

Helsinki 335,2 / 895 / 10

Rootsi keeles

- 17.00 Lahti ★ 17.35 kõne ★ 17.55 Lahti
18.25 kõne ★ 18.40 turuteateid
19.15 laule ★ 19.35 kõne ★ 20.00 lugemistund
20.25 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

- 14.00—19.30 Grieg: Sonaat a-moll, cellole ja klaverile (helipl.)
15.00—16.00 ajaviitekontsert
18.05—18.20 laule klaveri saatel
19.00—20.00 heliplaate
21.00—22.15 ringh. ork. kontsert. Čaikovski: avam.-fantaasia „Romeo ja Julia”. Casella: Nocturn ja tants. Kallstenius: Sümfoon. avam. Glasunov: Soome skitsid, Seymer: Kaks miniatüüri. Enesco: Rumeenia rapsodia
23.00—24.00 ajaviite-eeskava

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

- 20.50—21.30 lõbusaid laule ★ 23.15—24.00 viini muusikat. Kavas: Mozart, Schubert, Reznicek, Joh. Strauss ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150

8.45—9.00 helipl. ★ 13.00—15.00 ork. ettek., heliplaate ja teateid

- Belgia eeskava
19.30—20.30 segakontsert ★ 20.35—21.00 kontsert ★ 21.30 belgia helil. ork. ettek. Kavas: Douliez, Gaches, Vreuls, Faeye jt. ★ 22.10 ork.-konts. Kavas: Beethoven, Mozart, Saint-Saëns ★ 22.45 laule ★ 23.25 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

- 7.00 laul ja võimlemine
7.40 hommikkontsert
12.00—12.35 börsiteat. ja heliplaate
17.15—17.30 Läti muusikat helipl.
18.00—18.30 vene muusikat helipl.
20.05—21.05 Delibes'i helitöid ork. ettek.
21.05 Läti laule klaveri saatel

21.45—22.00 orkestrikontsert
22.30 sümf.-kontsert. Mozart: avamäng „Don Juan“. Beethoven: Sümf. nr. 4

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
7.48 vaimulik laul
7.58, 8.15 ja 8.35 heliplaate
13.00 aeg, Krakovi fanfaarid
13.45—14.00 orkestrikontsert
14.30 kontserdi järg
17.45—18.00 ajaviitemuusika. Kavas: Benatzky, Gordon, Thomas jt.
18.25—18.35 Griegi sonaat la-minoor čel-
lolo ja klaverile
18.50—19.00 laule soprani ettekandes
19.45—20.00 klaverikontsert. Kavas: Beet-
hoven, Chopin, Rubinstein jt.
20.20—20.30 ja 20.40—20.50 koorikontsert
24.00—0.05 **Ponchielli ooper „Gioconda“**
Ülekanne Krakovist

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
6.00—6.50 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 pärastl.-kontsert ja vaheajal
kõne. Kavas: Lachner, Ackermann, Joh.
Strauss, Lincke jt.
20.00—20.30 meeskoori kontsert
21.10 A. Bruckneri 3. sümfonia tema 110
aasta sünnip. puhul.
22.00—22.30 klassikalisi aariaid orkestri
saatel
23.45—1.00 ajaviitekontsert Breslaust

Königsvesterhausen 1571 / 191 / 60
7.20—9.00 varane kontsert Leipzigit
13.00—13.55 lõunakontsert Leipzigit. Ka-
vas: Rameau, Mozart, Lortzing, Lanner,
Ed. Strauss jt.
14.00—14.45 heliplaate
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Stuttgardist.
Kavas: Boieldieu, Grieg, Leoncavallo,
Bizet, Lanner, Čaikovski jt.
19.05—19.40 Griegi laule tema surmapäeva
mälestuseks (sopran)
20.30—20.50 heliplaate
20.50—23.00 Nürnbergi 1934. a. parteipäev

Breslau 315,8 / 959 / 60
6.10—7.00 heliplaate
7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert
19.15—19.50 kammerkoori ettekanded
20.00—20.30 harmoonikuadette
21.10 avalik laulmine
22.00 talupojamuusikat orkestri ettek.
23.10—23.30 raadiotehnikat
23.45—1.00 ringhäälingu kvarteti konts.
Järnefelt: Prelüüd ja Berceuse. Beetho-
ven: Menuett. Schubert: Impromptu as-
duur klaverile. Gade: Novelette triole.
Smoliansky: Kolm väikest pala. Ljung-
berg: Nägemus. Schütt: Valss triole.
Dowell: süit „Ameerika metsaidüllist“.
Fuchs: kaks Viini valssi. Rimski-Korsak-
ov: Hindulaul oop. „Sadko“

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—19.00 ajaviitekontsert. Kavas: Adam,
Gungl, Rossini, Schmalstich jt.
19.45 Edvard Grieg (surnud 4. sept. 1907).
Laule baritonile ja norra talupojatantse
klaverile
20.50 Nürnbergi parteipäev
22.00—23.30 austria heliloojaid. Marx:
Idüll. Reiter: esimene osa Goethe-süm-
foniast. Bittner: laule aldi ja ork. ette-
kandes. Schmidt: vahemäng ja karne-
valimuus. „Notre Dame'st“
23.50—2.00 tants ja ajaviide (helipl.)

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.20—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Stuttgardist.
Kavas: Boieldieu, Grieg, Leoncavallo,
Bizet, Lanner jt.
20.00—21.00 ajaviitekontsert
21.10—22.10 Weber—Lortzing — Nicolai.
Kolm saksa meistrit. Nicolai: avam. oop.
„Windsori lõbusad naised“. Lortzing:

balletimuusikat oop. „Undine“. Weber:
Kutse tantsule. Lortzing: fant. oop.
„Relvasepp“. Weber: Juubeliavamäng
23.10—23.00 kammerork. kontsert. Kavas:
Urbach, Recktenwald jt.
23.20 muusikaline vahemäng
24.00 öökonsert. Abt: Head ööd, minu
laps — laul. Wismar: Sinu rõdu all.
Ohlsen: Valss. Jošitomo: Laulev tuul.
Ganglberger: Tule minu juurde. Kom-
zak: Viin öösel, popurri. Fleischmann:
Nokturn flöödile ja sarvele. Kockert:
Hommik Sanssouci's

München 405,4 / 740 / 100
7.45—8.15 heliplaate ★ 17.00—18.30 videvik-
kontsert ★ 18.50—19.00 laule tenori ettek.
★ 21.10—22.00 kirev muusika ★ 23.20 va-
he-eeskava ★ 23.45—1.00 ajaviitekontsert
Breslaust

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.25—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastlõunakontsert Dresde-
nist. Kavas: Suppe, Armandola, Kom-
zak, Micheli, Joh. Strauss, Lincke jt.
19.20—20.35 rahvalikku muusikat
20.35—20.55 kõne anton Brucknerist tema
110. sünnipäeva puhul.
21.10—22.00 Anton Bruckneri sümf. nr. 9,
d-moll
23.45—1.00 ajaviitekontsert Breslaust

Praha 470,2 / 638 / 120
7.00—8.15 teateid ja muusikat
19.20—19.55 saksa eeskava
21.15—21.35 klaverikontsert
22.00—23.00 orkestrikonts. Bruckneri süm-
fonia nr. VII. Allegro moderato — Ada-
gio — Scherzo, Allegro assai — Final,
Agitato ma non troppo
23.15—23.45 šrammelmuusika

Viin 506,8 / 592 / 120
18.55—19.35 islandi meloodiaid soprani et-
tekandes
20.25 Mõrike laule soprani ettek.
21.15—22.00 ja 22.10—23.10 ajaviitekontsert
Kavas: Lehar, Woods, Jõs. Strauss,
Zander jt.
23.50 orelikontsert
0.20—2.00 öökonsert heliplaadelt

Budapest 550,5 / 545 / 120
19.45—21.00 mustlasmuusika
21.15—22.15 orkestrikontsert
23.50 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.20—20.00 orkestrikonts. ★
20.20—20.45 helipl. ★ 21.00—23.00 sümfoo-
niakontsert. Beethoven: Pastoraal-sümfoo-
nia. Andricu: Kammer-sümf. — Teateid —
Giulio Sonzogno: Süit. Glasunov: Chopi-
niaana

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.30 heliplaate ★ 21.10—23.20 Massen-
et oop. „Werther“

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
19.30 ork.-kontsert ★ 20.30 ajav.-muus.
trio ettek. ★ 21.00—22.40 promenaadikonts.
★ 23.00 kirev tund ★ 24.00—1.00 tantsu-
muusika (1500)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
11.15—12.15 kontsert. „Sevilla habemeaja-
ja“ montaaž ★ 18.30—19.30 sõnalist ja he-
liplaate ★ 19.30 balalaikaork. kontsert ★
21.00—22.00 itaalia muusikat helipl.

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
17.00—18.00 kontsert ★ 22.00 tantsumuus.

18.15 välismaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 kodumaisi päevauudiseid
19.00 K. Mauritz: Mida Eesti valmistab?
19.30 „Kaja“ peatoimetaja H. Oidermann:
Vene ja Jaapani vastolud Kauges-Idas
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontserf. **Juh. R. Palm.** Kvintett:
Benoit, avam. „Jeanne Hachette“. Sup-
pe, fant. op. „Pensionaat“. Elliot, bo-
lero „Päikeseküllases Hispaanias“. Leon-
cavallo, Kevade ärkamine. Männecke,
valss-boston „Öitsev suvililil“. Czernik,
Erootiline serenaad. Schneider, pop.
„Kümme minutit lõõklaule“. Meisel,
valss „Lõbus Viin“. Fučík, marss „Da-
nubia“

21.15 põllumajanduslikke teateid
21.30 vana tantsumuusikat heliplaadelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmataede ja ajanäitaja-õendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsinki 335,2 / 895 / 10
17.00 ajaviitemuusika
18.00 lastetund
19.15 viiulikontsert. Chopin: Nokturn.
Dvorak: Slaavi tants. Vivaldi: Largo.
Vieniavski: Souvenir de Moskau
19.40 kõne
20.00 ringh. vokaalkvarteti ettekanded
20.20 kõne
20.40 tantsumuusikat Dallape orkestrilt

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1237 / 221 / 30
14.00—14.20 viiulikonts. Mozart-Kresler:
Rondo. Dvorak-Kreisler: Slaavi tants.
Gluck-Kresler: Meloodia. Brahms-Joa-
chim: Ungari tantsud nr. 7 ja nr. 1
14.45 laule klaveri saatel
15.00—16.00 ajaviitemuusika
18.05—18.30 mängumeeste muusikat (viul
ja klarnet)
19.00—20.00 heliplaate
21.00—21.45 ülekanne Päästearmee jumala-
teenistusest
22.00 soliste (laul, čello, klaver). Brahms:
a) Ballaad op. 10. b) Kaks intermetsoot,
es-duur ja b-moll (klaver). — Laule —
Gabriel-Marie: La cinquantaine. Fabri-
cius: Dormeuse. Vecchi: Nostalgalia. Ne-
ruda: Mazurek (čello). Brahms: Rap-
soodia h-moll (klaver)
23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
21.00—21.15 rahvatantse ★ 21.45—22.35
Griegi ja Svendseni helit. ork. ettek. ★
23.10—24.00 ringh. orkestri kontsert ★
24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork-
kontsert ja teateid
Luksemburgi eeskava
19.30—20.30 segakontsert ★ 20.40—21.00
laule ★ 21.20 kontsert. Kavas: Dicks, Kos-
ter, Pensis jt. ★ 22.30 klaverikontsert ★
22.45 ork.-kontsert. Kavas: Mendelssohn,
d'Albert, Abraham jt. ★ 23.35 tantsu-
plaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
7.00 laul ja võimlemine
7.40 hommikkontsert
12.00—12.35 börsiteat. ja heliplaate
17.40—18.10 klaverikontsert
18.40—19.00 Läti muusikat
19.30 d'Albert'i ooper „Madalik“. Vahe-
ajal uudiseid ja lõpuks orkestri ettek.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
7.45 vaimulik laul
7.58 ja 8.15 heliplaate

Keskn. 5. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadelt
Tallinna RKS'i kaudu
18.00 heliplaate ja reklaami

13.00 aeg, Krakovi fanfaarid
14.00 kontsert
14.30 heliplaate
18.25—18.35 čellosooloid. Kavas: Locatelli, Rachmaninov, Lalo, Granados jt.
18.50—19.00 heliplaate
19.45—20.00 Dvoraki Dumky-trio
20.20—20.30 ja 20.45—20.50 ajaviitekontsert
22.30—22.40 Chopini klaverikonts. 1. Fantaasia f-moll. 2. Ballaad as-duur. 3. Scherzo h-moll
23.00—23.15 laule klaveri saatel
24.00 ja 0.05 ajaviite- ja tantsumuusika

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
6.00—6.50 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
7.20—9.00 varane kontsert
17.00—19.00 pärasl.-kontsert ja vaheajal kõne. Kavas: Fučik, Zeller, Lincke, Thomas, Puccini, Jošitomo jt.
20.25—21.00 orelikontsert — ilmalik muusika
22.00 Chopini klaverikonts. üle. Varssavist. 1. Fantaasia f-moll. 2. Ballaad as-duur. 3. Scherzo h-moll
22.30—23.00 laule soprani ettek.
23.30—1.00 tantsumuusika

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
7.20—9.00 hommikontsert
13.00—13.55 lõunakontsert Leipzigit. Kavas: Auber, Dvorak, Nicolai jt.
14.00—14.45 helifilm ja tants (helipl.)
17.00—17.55 pärasl.-kontsert Hamburgist
18.00—21.30 Nürnbergi 1934. a. parteipäev 21.30 orkestrikontsert
23.20—23.40 Nürnbergi 1934. a. parteipäev (üle. Münchenist)
24.00—1.00 tantsumuusika

Breslau 315,8 / 959 / 60
6.10—7.00 heliplaate
7.25—9.40 hommikontsert
17.00—18.30 pärasl.-kontsert
20.00—21.00 muusikaline kuuldepala
22.00 Chopini klaverikonts. Varssavist
23.30 Nürnbergi 1934. a. parteipäev

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.20—9.00 hommikontsert
17.00—18.40 pärasl.-kontsert Heilsbergist
19.50—20.20 laule solistide ettek.
21.30—23.20 puhkp.-kontsert. John: Marss. Fučik: Florentiini marss. Lincke: läbilõige „Lysistrata'st“. Strauss: „Accelerationid“, valss. Blankenburg: Marss. Piefke: Marss. Bayer: mel. „Nukuhaldjast“. Suppe: prelüüd, koor ja tants „Pensionatist“. Waldteufel: Valss. Stieberitz: Marss. Scherzer: Marss
24.00—2.00 ajaviitekontsert

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.20—8.00 hommikontsert
17.00—18.30 pärasl.-kontsert
19.15—19.35 heliplaate
20.00—21.00 „Mathias Kappe“ — kuuldemäng
22.00—23.00 uusi süite ringhäälingule. Uldall: Väike Lortzing-süit. Girnatis: Viini laulumuusika Viini meistrite tantsude järele. Clarmann: Süit nr. 1. Carl Millöckeri muus. järele
23.20 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 Pfitzner: Kvartett d-duur. Mozart: Kvartett b-duur

München 405,4 / 740 / 100
7.45—8.15 heliplaate ★ 17.00—18.30 kirev päraslõuna ★ 19.35—19.50 Clemens Scheitz esitab Jos. Haydni sonaadi c-moll ★ 20.00 kuni 21.00 kirev tund rahvusmuusikat ★ 22.00—23.00 Joh. Brandl'i op. „Lövi ärkamine“ ★ 23.20 vahe-eeskava ★ 24.00—1.00 tantsumuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.00—7.25 hommikontsert
18.00—18.30 kodumuusikat rahvainstrumendel
19.20—20.35 puhkp.-muus. Schwarz: Pour la merite! Wagner: avam. „Rienzi“. Schreck: sõjasulaste marss ja jooma-

laul. Reindel: Ungari rapsoodia. Kochmann: Marss-popurrii. Kienzl: avam. ja teise akti stseeni oop. „Evangeliman“ Halvorsen: Bojaaride saabumismarss. Joh. Strauss: Valss. Kutsch: Marss
22.00 v. Heilsberg
22.30—1.30 tantsu- ja ajaviiteõhtu

Praha 470,2 / 638 / 120
7.15—8.30 teateid ja muusikat
19.20—19.55 saksa eeskava
20.25—21.05 õhtukontsert. Kavas: Komzak, Leopold, Kmoch, Flegl jt.
21.20—22.00 orkestri ettekandeid
22.00—23.00 Bella helitöid orkestri, trio ja klaveri ettekandes
23.15—23.45 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120
17.45—18.10 pärasl.-kontsert helipl.
18.35—19.15 laule soprani ettek.
20.25—21.55 sõjaväekontsert. Kavas: Jos. Strauss, Verdi, Delibes, Suppe, Komzak, Ziehrer jt.
22.00—23.00 lõbusaid vesteid
23.00 esperantokeelne välisinformatsioon
23.10—23.30 marss ja valss orkestri ettekandes
23.50 kontserdi järg
0.40—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120
20.35—21.10 harfisooloid
23.10 soliste (laul ja klaver)
24.00 mustlasmuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.30—20.00 ork.-kontsert. Kavas: Rossini, Zeller, Morena jt. ★ 20.20—30.45 helipl. ★ 21.00—21.30 klaveripalu ★ 21.45 laule bassi ettek. ★ 22.15—22.45 viiulikontsert ★ 23.15 muusikat rest. „Cina“

Paris (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.30 heliplaate ★ 21.10—23.20 Marne lahingu 20. a. mälestusõhtu

London National 261,1 / 1149 / 50
Davertry 1500 / 200 / 25
19.30 orelikontsert (1500) ★ 20.00—21.00 puhkp.-ork. kontsert (1500) ★ 23.20 laule sopr. ettek. ★ 23.55—1.00 tantsumuusika (1500)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
11.15—12.15 kontsert ★ 18.30 kontsert

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
17.00—18.00 teemiline kontsert. Kavas: Beethoven, Serov, Mussorgski, Bellini jt. ★ 18.30 kontsert ★ 22.00 helipl. ★ 22.30 tantsumuusika

Neljap. 6. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
7.00—8.30 hommikontsert heliplaatidelt
Tallinna RKS'i kaudu
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 välismaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 kodumaisi päevauudiseid
19.00 kolonel-leitnant Kattai: Eesti rahva ajalooline tung vabadusele. Selle tulemusi ja saavutusi enne Vene märtsirevolutsiooni

19.30 ungari viiulisooloid heliplaatidelt. Hubay, Hejre Kati, op. 32, nr. 4 — Cecilia Hansen. Bela Bartok: Ungari rahvaviise — Joseph Szigeti. Hubay: Zefir — Erica Morini. Dohnany: Rurallia Hungarica — Fritz Kreisler
20.00 ülekanne Tartust
20.05 dr. E. Kirschenberg: Vanemate kasvatuses

20.35 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett: Delibes, avam. „Nii rääkis kuningas“. Mozart, fant. oop. „Don Juan“. Čaikovski, Melodia. Mouton, Tunisi süit. Grieg, Norra pulmarongkäik. Mascagni, intermetso oop. „William Ratcliff“. Bos-

si, Sarmantne valss. Moszkovski, Hispaania tantsud 1 ja 2. Bizet, fant. oop. „Djamileh“. Juēt-Fredericksen, süit „Norra fjordides“. Rubinstein, Toreador ja andaluuslanna“

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmataede ja ajanäitaja-õendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Soome keeles

17.00 ringh. ork. konts. Teike: Zeppelin-marss. Waldteufel: Elagu tants, valss. Lincke: avam. op. „Grigri“. Lehar: mel. op. „Lõbus lesk“. Brahms: Ungari tants nr. 4. Saint-Saëns: Luik (čello). Strauss-Ilusal sinisel Doonaul; Pärсия marss
18.00 humoreske ★ 18.30 klaveripalu
19.15 ja 19.35 kõne
20.00 mel. Puccini oop. „Tosca“ ringh. ork. ettek.
20.20 laule klaveri saatel
20.40 čellosooloid. Caporale: Sonaat. Schumann: Neli rahvapärast pala op. 102.
21.10 Sibeliuse-kvarteti ettek. Sibeliuse: keelp.-kvartett „Voces intima“ op. 56

Helsinki 335,2 / 895 / 10
Rootsi keeles

17.00 Lahti ★ 18.00 retsitatsioon
18.20 Lahti ★ 19.15 kõne ★ 19.35 kõne
20.00—21.45 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 135,7 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitemuusika
15.15—16.00 heliplaate
19.00—19.45 ajaviitemuusika. Fučik: Avam. „Marinarella“. Waldteufel: Kevadlapsed, valss. Verdi: fant. oop. „Rigoletto“. Brandl-Kreisler: Vana Viini laul. Abraham: pop. „Viktoria ja tema husaar“
20.30—21.00 Austria üliõpilaskoori kontsert
22.20 Mendelssohn-Bartholdy: Keelp. kvartett es-duur. Adagio non troppo. Allegro tardante — Canconetta: Allegretto — Andante espressivo — Molto allegro e vivace
23.00—24.00 heliplaate: I ja II akt Giordano oop. „Fedora“. Milano La Scala sol., koor ja orkester

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
21.10—23.10 kontsert teatrisaalist. Kavas: Albeniz, Ravel, Kuhlaul, Čaikovski jt. ★ 23.25—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
8.45—9.00 helipl. ★ 13.00—15.00 orkestrikontsert ja teateid

Saksa eeskava
19.30—20.30 segakontsert ★ 20.35—21.00 ork.-kontsert. Kavas: Delibes, Smetana, Ketelbey, Taeye jt. ★ 21.20 laule ★ 22.15 süüfooniakontsert. Beethoven: Süüfoonia nr. 1 do-mažoor. Brahms: Kontsert viiulile ja ork. ★ 23.25 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 laul ja võimlemine
7.40 hommikontsert
12.00—12.35 börsiteat. ja heliplaate
18.40—19.00 rahvalaule
20.05—21.05 Läti muusikat ork. ettek.
21.25—22.00 ork.-kontsert. Kavas: Saint-Saëns, Massenet, Rimski-Korsakov, Glasunov
22.30 ajaviitekontsert (helipl.)

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.48 vaimulik laul
7.58, 8.15 ja 8.35 heliplaate
13.00 aeg, Krakovi fanfaarid
14.00 salongansambli ettek.
14.30 heliplaate
17.45—18.00 ajaviitemuus. helipl.

19.45—20.00 kammermuus. Kavas: Schumann ja Blumer
 20.30—20.30 viiulikontsert. Kavas: Rozycki, Suk ja Granados
 20.45—20.50 heliplaate
 21.45—21.55 ajaviitemuusika
 22.45—23.00 õhtukontsert
 23.45—24.00 ja 0.30 tantsu- ja ajaviitemuusika kohvik „Europa'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 6.00—6.50 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
 7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert ja vaheajal luuletusi. Kavas: Cornelius, Bizet, Ferras, Liszt, Schubert jt.
 20.00—20.30 kammermuusika konts. Bach: Trio c-moll. Reger: Trio d-moll
 21.10—23.00 kirev õhtu
 24.00—1.00 tantsumuusika

Königsusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.20—9.00 hommikkontsert
 13.00—13.55 lõunakontsert
 14.00—14.45 heliplaate
 16.40 raamatutund
 17.00—19.00 pärastl.-kontsert Stuttgardist. Kavas: Rossini, Donizetti, Ponchielli, Verdi, Chopin jt.
 19.00—20.00 Nürnbergi 1934. a. parteipäev (ülekanne Münchenist)
 21.15—23.00 Berliini filharmoonikute kontsert. Peteka: „Elu triumf“, rapsodiiline avam. suurele ork. Frickhoeffler: kaks laulu aldile ork. saatel. Schillings: Me-rehommik — sümfooniline fantaasia. Brahms: Sümf. nr. 2 d-duur. Allegro non troppo — Adagio non troppo — Allegretto graziosa, quasi andantino — Allegro con spirito
 23.20—23.40 Nürnbergi 1934. a. parteipäev (ülekanne Münchenist)
 24.00—1.30 heliplaate

Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.10—7.00 heliplaate
 7.25—9.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert
 18.55—19.30 viiuli- ja klaverikontsert
 20.00—21.00 õhtukontsert. Reznick: a) Talupojamarss serenaadist g-duur. b) Armuavalduus serenaadist g-duur. Rein-ecke: a) balletimuus. „Printsess õnne-laps“. b) Drosselmeyeri kellalaul. c) Mel. „Tuhat ja üks ööd“. Rischka: Sa-raband. Ehrenberg: Kaks pala keelp. ork. Fuchs: Serenaad e-moll
 21.10—21.20 lõbusaid sõnas ja helis
 22.10—1.00 Nürnbergi 1934. a. parteipäev

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
 7.20—9.00 hommikkontsert
 17.00—19.00 aedkontsert Kroll-aiast
 19.30—20.00 kontsert
 21.15 kontsert
 22.30—23.20 J. Raffi sümf. nr. 3, f-duur (Metsasümfoonia). 1. Päeval: Muljeid ja tundeid. 2. Videvikul: Unistus ja Dryadide tants. 3. Öösel: Vaikne ööelu metsas. Metsik jaht Hulda ja Wotaniga. Koidikul
 21.15—23.20 tantsu ja ajaviidet
 24.00—2.00 heliplaate

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.20—8.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert Leipzigist
 20.00—20.40 Elgar — Delius — Holst. Ing-lise meistrite mälestuseks. Elgar: Sere-naad keelp. orkestrile. Delius: a) Kaks pala väikesele ork. b) Serenaad „Has-san'ist“. Holst: Jaapani süit
 21.10—23.00 tantsumuusika
 21.00 ajaviitemuusika
 0.30 tantsumuusika
 1.00—2.00 koorikontsert ja viiulisoolosid

München 405,4 / 740 / 100
 7.45—8.15 helipl. 17.00—18.30 videvikkon-sert ★ 18.50—19.30 1. Eksootilisi laule baritonile. 2. Beethoveni klaverimuusikat ★ 22.30—23.00 v. Heilsbergi ★ 23.20 vahe-eeskava ★ 23.40—1.00 öömuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.30—8.00 hommikkontsert
 17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Mo-zart, Weber, Blon, Suppe, Ziehrer, Stolz
 20.05—20.35 mandol.-ork. kontsert
 21.10—23.20 tantsu-süite sümf.-orkestri et-te. Solistidena kaasteg. sopran ja kla-ver. Liszt: Mefisto-valss. Thomas: Ret-sitatiiv ja polonees oop. „Mignon“. Joh. Strauss: balletimuus. koom. oop. „Rüüt-el Pasman“. Gebhardt: Kontsert es-duur klaverile ja orkestrile. Glasunov: Ballettseenid. Joh. Strauss: Ilusal si-nisel Doonaul, sopranile ja ork. Kün-neke: Sümfoon. tantsu-süit

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.00—8.15 teateid ja muusikat
 19.10—19.55 saksa eeskava
 20.10—20.35 kontsert lastele
 20.50—21.10 vokaalkvarteti kontsert
 21.10—21.30 viiulisoolosid
 22.45—23.00 heliplaate
 23.15—24.00 jazzorkestri kontsert

Viin 506,8 / 592 / 120
 18.45—19.25 ettek. kahel klaveril
 20.35—21.45 ajaviitekontsert. Kavas: Kom-zak, Morena, Stolz, Ziehrer jt.
 22.00—23.30 Viini sümf.-ork. kontsert ja klaverisool. Beethoven: avam. „Corio-lan“. Brahms: IV sümf. e-moll. Mozart: Kontsert klaverile ja ork. es-duur. Sme-tana: Moldau, sümf. luuletis
 23.50 lõbusaid viise kvarteti ettek.
 0.50—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120
 21.00 muusikat helifilmest
 21.30—22.40 mustlasmuusika
 23.00 ooperiorkestri kontsert
 0.25 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 18.00—19.00 ja 19.20—20.00 popul. kontsert
 ★ 20.35 Puccini ooper „La Boheme“. Mila-no La Scala solistid, koor ja ork. (helipl.)

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 21.45 mustlasmuusika ★ 22.50—23.20 kam-mermuusika

London Ajational 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
 19.30—20.30 ork.-kontsert (1500) ★ 21.00—22.40 promenaadikontsert ★ 23.00—23.30 heliplaate ★ 23.35—1.00 tantsumuusika (1500)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 11.15 heliplaate ★ 12.15 kontsert ★ 13.15 ajav.-kontsert ★ 21.00—22.00 õhtukontsert

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.00—18.30 helipl. ★ 19.30 ooperimuusika helipl. ★ 22.00 helipl. ★ 22.30 tantsumuus.

Reedel 7. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
 7.00—8.30 hommikkontsert heliplaatidelt
 Tallinna RKS'i kaudu
 18.00 heliplaate ja reklaami
 18.15 välismaisi päevauudiseid
 18.30 heliplaate
 18.45 kodumaisi päevauudiseid
 19.00 lastetund
 19.30 kolmkümmend minutit J. Sibelius'e helitoid (heliplaadid). 1. Saaga. 2. Valse triste — New sümfooniaorkester. Juh. Eugene Goossens. 3. Tuonela luik. 4. Finlandia — Philadelphia sümfooniaor-kester. Juh. Leopold Stokovski.
 20.00 ülekanne Tartust
 20.05 Narva Kalevivabriku direktor V. Menning: Meie tekstiiltööstuse areng
 20.30 kontsert Juh. R. Palm. Kvintett: Moniuszko, avam. oop. „Halka“. Verdi. fant. oop. „Don Carlos“. Gounod valss oop. „Faust“. Ailboud. Rokoko-süit. Brahms, Ungari tants nr. 4. de Micheli,

Albumileht. Nölck. Tants. Pagel. fant. „Rootsi laulus ja tantsus“. Mendels-sohn. Andante con moto. Rubinstein. pulmarongikäik oop. „Feramors“.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
 7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
 18.00 heliplaate ja reklaami
 18.15 ülekanne Tallinnast
 20.00 ilma- ja taimekaitseteateid, ajanäit.-õiendus
 20.05 ülekanne Tallinnast

Helsinki 335,2 / 895 / 10
 Soome keeles

17.00 kõne
 17.20 sõjaväekontsert. Teike: Vanad sõb-rad, marss. Boieldieu: Bagdadi kaliif. Bizet: mel. oop. „Carmen“. Strauss: Lood Viini metsast, valss. Meyerbeer: Tõrvikants. Panella: On the Square, marss.

18.20 lugemistund ★ 19.15 kõne
 19.40 ringh. ork. konts. Gluck: avamäng „Iphigenie Aulises“. Mozart: Väike öö-muusika. Händel: Kontsert violale. Ran-ta: La Sera
 20.45 vestlus ★ 21.05 heliplaate

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Rootsi keeles
 17.00 kõne ★ 18.30 Helsinki
 18.20 kuuldemäng ★ 19.15 kõne
 19.40 Helsinki ★ 20.45 vestlus
 21.05 Helsinki

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitemuusika
 15.40—16.00 heliplaate. Wagner: „Lohen-grin“. Weber: „Nöidkütt“. Bizet: „Car-men“

18.25 lõõtsharm. ettekanded
 18.45—19.45 heliplaate
 20.30—22.15 ringh. ork. kontsert ja laule. Offenbach-Senger: Ballett-süit. Wood-forde-Finden: neli india armastuslaulu. — Retsitatsioon. — Lehar: pop. op. „Pa-ganini“. Verdi: aaria „Rigoletto'st“. Catalani: romanss „La Wally'st“. Gou-nod: valss-arieta oop. „Romeo ja Ju-lia“. Strauss: Viiniveri, valss. Chabrier: Espana
 23.00—24.00 ajaviite-eeskava

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
 21.30—22.00 instrumentaalmuusikat ★ 22.25 kuni 23.15 popul. itaalia ooperimuusikat. Kavas: Bellini, Verdi, Rossini, Leonca-vallo, Ponchielli ★ 23.30—24.00 kammer-muusikat. Dvorak: Keelp. kvartett es-duur ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
 8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00—15.00 ork.-kontsert ja teateid

Hollandi eeskava
 19.30—20.30 segakontsert ★ 20.35—21.00 laule tenori ettek. ★ 21.20—21.35 akordeoni ettek. ★ 21.40 ork.-kontsert. Kavas: Spur-gin, Cassadesus, Glasunov, Massenet jt. ★ 23.00 laule ★ 23.25 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 koraal ja võimlemine
 7.40 kontsert heliplaatidelt
 18.10—18.40 puhkp.-kontsert
 19.10—19.40 kontserdi järg
 20.15—21.00 orkestrikontsert
 21.20—22.00 romantilisi muusikat
 22.40 muusikat operetest (helipl.)

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.48 vaimulik laul
 7.58, 8.15 ja 8.35 heliplaate
 13.00 aeg. Krakovi fanfaarid
 13.45—14.00 muusikat operetest
 14.30 kontserdi järg (helipl.)
 17.45—18.15 ajaviitekontsert. Kavas: Dos-tal, Kirschner, Strauss, Katzmänn jt.
 18.50—19.00 soliste (laul ja viiul)

19.45—20.00 mandol.-muusikat
20.20—20.30 heliplaate
23.30—23.40 Noskovski helitõid ork. ettek.
24.00 ajaviite- ja tantsumuusikat „Gastro-
nomja“st

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
6.00—6.50 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—18.50 pärastl.-kontsert. Kavas: Has-
se, Gluck, Beethoven, Schumann, Rhode
jt. Vaheajal, ca. 18.00: raadiosegamised
(helipl.)

21.15—21.45 rahvustund. Tundmatu Weber.
1. Sitsiilia romanss flöödile ja orkest-
rile. 2. Konts. sarvele ja ork. 3. Ido-
meneo-süit
22.30—1.00 öömuusika. Komzak: Ava-
mäng. Amadei: Goliardica-süit. Ziehrer:
Taevast täis viiuleid. Adam: mel. „Lon-
jumeau kirjakandja“. Rust: Kerged
vennad. Marks: Väikesed sõdurid. Joh.
Strauss: mel. „Mustlasparunist“. Flo-
tov: avam. „Alessandro Stradella“

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
7.20—9.00 hommikkontsert
13.00—13.55 lõunakontsert Breslaust. Ka-
vas: Beethoven, Wagner, Boieldieu,
Suppe jt.

14.00—14.45 viiulid mängivad tantsuks (he-
liplaate)

16.15—16.40 laule heliplaadelt
17.00—19.00 pärastl.-kontsert Münchenist.
Kavas: d'Albert, Čaikovski, Verdi,
Strauss, Glan jt.

18.25—19.55 Chopini klaverikontsert Vars-
savist. 1. Fantaasia f-moll. 2. Ballaad
as-duur. 3. Scherzo h-moll (ülesvõte)
20.00—20.45 õhtumuusika. Kavas klassilisi
avamänge. Berlioz: „Benvenuto Cellini“.
Götz: „Vastumeelne taltsutus“. Beetho-
ven: „Fidelio“. Cornelius: „Bagdadi ha-
bemeajaja“

21.10—22.00 Nürnbergi 1934. a. parteipäev
22.00—23.00 heroilist muusikat heliplaadelt
23.20 Nürnbergi 1934. a. parteipäev
24.00—1.00 öömuusikat Kölnist

Breslau 315,8 / 959 / 60
6.10—7.00 heliplaate
7.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert
20.00—20.45 lõbusaid heliplaate
21.15—21.45 v. Heilsberg
21.45—1.00 Nürnbergi 1934. a. parteipäev

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.20—9.00 hommikkontsert
17.00—19.00 ajaviitekontsert. Kavas: Au-
ber, Čaikovski, Lanner, Lortzing, Tho-
me, Delibes, Ziehrer jt.
19.05 raamatutund
19.30—20.00 Max Regeri laule baritoni et-
tekandes
22.00—23.00 Paul Graener: 1. avam. „Ju-
ventus academica“. 2. Kontsert klave-
rile ja orkestrile a-moll
23.50—0.30 Waldteufeli valss

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.20—8.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert Münchenist
20.00—20.45 Stettiini heliloojaid orelil ja
baritoni ettekandes
21.15—22.00 v. Heilsberg
23.20 muusikaline vahemäng
24.00 kutse tantsule. Mozart: Marcia alla
francese ja menuett d-duur divertimen-
tost. Weber: Kutse tantsule. Gumbert:
Valss (sopran). Berlioz: Eksitulede
tants. Grossmann: Cardas. Joh. Strauss:
a) Roosid lõunast, valss. b) Nahkhiire-
kvadrill samanim. op. motiiv. Millä-
cker: Galopp op. „Väljütustaja“

München 405,4 / 740 / 100
7.45—8.15 helipl. ★ 17.00—18.30 videvik-
kontsert ★ 18.50—19.10 kontserttund (flöö-
t ja klaver) ★ 20.00—20.45 vana tantsumuus.
★ 21.15 v. Heilsberg ★ 21.45—23.00 Fr.
Deml'i draama „Dietrich Eckart“ ★ 23.20

vahe-eeskava ★ 24.00—1.00 öömuusika
Kölnist

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.25—8.00 hommikkontsert
18.20—18.50 Schuberti laule baritoni ettek.
19.20—20.45 tantsu- ja ajaviitemuusika
21.15—21.45 v. Heilsberg
22.25—23.25 kammerkonts. Mozart: Kont-
sert viiulile ja ork. es-duur. Trapp: Di-
vertimento väikelele ork.
24.00—1.00 öökonsert Kölnist

Praha 470,2 / 638 / 120
7.00—8.15 teateid ja muusikat
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—20.55 Čehhi laule solistide ja vokaal-
kvarteti ettekandes
20.55—21.20 čellosoolosid
22.00—23.00 ringhäälingu orkestri kontsert
23.15—23.45 moodsaid tantsu čehhi heli-
loojailt kahel klaveril

Viin 506,8 / 592 / 120
18.40—19.30 pärastl.-kontsert helipl.
20.30—21.00 nädala jäljeton
21.20 Beethoveni helit. čellole ja klaverile.
1. Kaksteistkümmend variatsiooni Hän-
deli teemil. 2. Sonata a-duur
22.00—23.30 operetimuusika õhtu
23.50 puhp.-kontsert. Kavas: Ziehrer,
Wagner, Keler Bela, Komzak, Benatzki
1.00—2.00 viini muusikat trio ettek.

Budapest 550,5 / 545 / 120
20.25 jazzmuus. kahel klaveril
21.30—23.15 kaks lühiooperit. Offenbach:
„Tüdruk Elizendest“. Offenbach: „Kih-
lumine küünla valgusel“
23.35 mustlasmuusika
0.15 tantsuplaate

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ork.-kontsert. Kavas: Verdi,
Flament, Recktenwald, Ketelbey jt. ★
19.20—20.00 hispaania muus. ork. ettek.
Kavas: Sarasate, Falla, Albeniz, Granados
★ 20.20—20.45 heliplaate ★ 21.00—21.30 vii-
ulikonts. ★ 21.45 laule ★ 22.15—22.45 flöö-
disoolosid ★ 22.15 muusikat restoranist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.30 helipl. ★ 21.12—23.20 ork.-kontsert

London National 261,1 / 1149 / 50
Daventry 1500 / 200 / 25
20.00 ajaviitemuusika ★ 21.00—22.35 pro-
menaadikontsert ★ 23.20 tantsuplaate ★
23.30—1.00 tantsumuusika (Droitwich)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
11.15—12.15 kontsert. Kavas: Mozart, Du-
rante, Abramov jt. ★ 19.30 küla-eeskava ★
21.00—22.00 õhtukontsert ja kirjanduslik
saade

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
17.00—18.00 teemiline kontsert ★ 18.30
kontsert ★ 22.00 tantsumuusika

Laup. 8. sept.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
7.00—8.30 hommikkontsert heliplaadidelt
Tallinna RKS'i kaudu
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 välismaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 kodumaisi päevauudiseid
19.00 Merryackers'id ja Comedian Har-
monistid valmistavad lõbusa pooltundi
(heliplaadid).

19.30 pool tundi perenaistele. Ellen Lin-
deberg: Hoidised aiaviljadest
20.00 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Kvintett:
Conradi, avam. „Berliin, kuis ta nutab
ja naerab“. Dostal, pop. „Kella viie tee
Robert Stolz'i juures“. Noack, karakter-
pala „õnnelik lõpp“. Lanner, valss
„Kudrutajad“. Taeye, Balletiaaria. Dre-

yer, Kataloonia armastusidüll. Klose,
ländler „Armas emake“. Offenbach-
Sengler, valss „Õhtulehed“. Nedbal,
pop. op. „Poola veri“. Christ, marss
„Loorberitel“
21.30 vana tantsumuusikat heliplaadidelt
22.15 moodsat tantsumuusikat „Estonia“
valgest saalist (Kurt Strobel ja tema
orkester)

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
18.00 heliplaate ja reklaami
18.15 ülekanne Tallinnast
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-diendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsinki 335,2 / 895 / 10

17.00 heliplaate ★ 18.00 kõne
18.20 harfi ettek. Faure: Impromptu. Renie:
Contemplation. Hasselmans: Gitana; Me-
nuett
19.15 kõne
19.35 ringh. ork. kontsert. Weber: avam.
oop. „Nõidkütt“. Bizet: mel. ooperist
„Carmen“. Humphries: Dreams of Yes-
terday. Sousa: Marss
20.10 kuuldemäng
20.40 laule klaveril saatel
21.00 ringh. ork. õhtukontsert. Suppe: ava-
mäng „Hommik, lõuna ja õhtu Viinis“
Hall: Tuulte pulm. Bendix: Derviiside
tants. Aletter: Indermetso. Ketelbey:
Pärsia turul. Waldteufel: Barcarole.
valss

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 20

15.00—16.00 ajaviitemuusika
16.20—16.45 ajav.-muusikat orelil
17.00—18.05 heliplaate
18.45 ringh. koori kontsert
19.45—20.30 Schubert: Sümf. nr. 8 h-moll
(helipl.)
21.00 ajaviite-eeskava
22.00—24.00 vana ja moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

21.00—22.00 vanemat tantsumuusikat ★
22.45—23.10 romantilist klaverimuusikat ★
23.25—24.00 mandol.-ork. kontsert. Kavas:
Mendelssohn-Bartholdy, Becce, Gillet, Du-
rand jt. ★ 24.00—1.15 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150
8.45—9.00 heliplaate ★ 13.00 kontsert ja
teateid

Prantsuse eeskava
19.30—20.30 segakontsert ★ 20.35—21.00
heliplaate ★ 21.20—22.35 prantsuse helil.
ork. ettek. Kavas: Delibes, Massenet, De-
bussy jt. ★ 22.40 ajav.-muusika ★ 23.45
tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

7.00 laul ja võimlemine
7.40 hommikkontsert
11.00—12.50 jumalateenistus
17.00—17.30 mandol.-kontsert
18.30—19.00 orelikontsert
19.30—20.03 heliplaate
20.30—21.05 Läti laule
21.30 Ketelbey helit. kontsert
22.15 orkestrikontsert
23.00—24.00 tantsumuusika

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.48 vaimulik laul
7.58, 8.15 ja 8.35 heliplaate
13.00 aeg. Krakovi fanfaarid
14.00 orkestrikontsert
14.30 kuulsaid baritone (helipl.)
17.30—18.00 uusi heliplaate
18.50 Beethoven: Sonata mi-minoor viiulile
ja klaverile. Schumann: Sonata la-mi-
noor viiulile ja klaverile
19.45—20.00 ajav.-muusikat „Gastronom-
ja“st

20.20—20.30 laule metsosoprani ettek.
 20.45—20.50 heliplaate
 21.45—21.55 ajaviitekonsert
 22.45—23.00 õhtukonsert. Kavas: Saint-Saëns, Falla
 24.00 tantsumuusikat „Oaza“
 1.00 ajaviitemuus. helipl. Londoni „Savoy“ hot. ork.
 2.00 tantsumuusika

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
 6.00—6.50 heliplaate ★ 7.00 võimlemine
 7.20—9.00 hommikkonsert
 17.00—19.00 pära-stl.-konsert. Kavas: Niemann, Bullerian, Jos. Strauss, Lanner, Fučik jt.
 19.25—19.55 autoritetund
 20.00—20.30 kammermuus. puhkp. ettek.
 Mozart: 1. Divertimento nr. 9 b-duur.
 2. Divertimento nr. 3 f-duur
 22.10—23.00 kirev nädalalõpp Münchenist
 23.30—1.30 kireva õhtu järg

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
 7.20—9.00 hommikkonsert
 13.00—13.55 lõunakonsert. Kavas: Lortzing, Brahms, Massenet, Glinka, Monti
 17.00—19.00 pära-stl.-konsert Heilsbergist
 19.50—20.30 heliplaate
 21.30—23.00 katkeid Josef Snaga laulumängest. Kaasteg.: solistid, orkester ja koor
 23.20—23.40 Nürnbergi 1934. a. parteipäev
 24.00—1.30 kirev konsert

Breslau 315,8 / 959 / 60
 6.10—7.00 heliplaate
 7.25—10.00 hommikkonsert
 17.00—19.00 pära-stlõunakonsert
 20.05—20.30 harmooniumi ettekand. Bach: Adagio. Rameau: Saraband. Leclair: Largo a-moll. Galuppi: Adagio d-duur sonaadist
 20.30—21.00 järgmise nädala saatekava ja helipl.
 21.10—2.00 tants läbi aastasade. Kaasteg.: näitlejad, koor ja orkester

Berlin-Tegel 56,7 / 841 / 100
 7.20—9.00 hommikkonsert
 17.00—19.00 metsasarvehelisiid, tsitrimuus. ja rahvalaule
 19.05 tähtsamaid augustikuu spordisündmusi helipl.
 19.20 A. Dvoraki bagatellid kahele viiulile, cellole ja harmooniumile
 19.40—20.40 kuuldemäng
 21.15 üleik. Münchenist
 24.00—2.00 üleik. Münchenist

Hamburg 331,9 / 904 / 100
 7.20—8.00 hommikkonsert
 17.00—18.30 tants ja ajaviide
 19.00—19.35 heliplaate
 21.15—23.00 üleik. Münchenist
 23.20 muusikaline vahemäng
 24.00 üleikanne Münchenist

München 405,4 / 740 / 100
 7.45—8.15 helipl. ★ 17.00—18.30 videvik-konsert ★ 18.50—19.10 laule soprani ja tenori ettek. ★ 20.00—21.00 kirev nädalalõpp ★ 21.10—23.00 kirev õhtu ★ 23.20—2.00 üllatusi maiasmokkadele ja lõpuks tantsumuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 120
 7.20—8.00 hommikkonsert
 17.00—18.20 pära-stlõunakonsert. Kavas: Marschner, Järnefelt, Kienzl, Brahms, Lincke, Auber, Mozart, Grieg jt.
 19.35—20.15 kirev tund
 21.10—23.20 Müllöckeri op. „Neetud loss“
 23.50—1.00 öömuusikat nädalalõpuks

Praha 470,2 / 638 / 120
 7.00—8.15 teateid ja muusikat
 19.15—19.55 saksa eeskava
 20.10—20.55 sõjaväekonsert
 21.35 jazzmuusikat heliplaadelt
 21.55—23.00 Suppé operett „Pensionat“
 23.15 heliplaate
 23.30—0.30 šrammelmuusika

Viin 506,8 / 592 / 120
 20.35—21.15 klaverikonts. Beethoven: Sonata f-moll. Schubert: Fantaasia c-duur
 22.45—23.30 õhtukonsert. Siess: Marss. Fall: avam. op. „Lahutatud naine“. Gebauer: Gavott. Dostal: Jumalik õõ, valss. Ascher: pop. op. „Kõrgus tantsib valssi“
 23.50 kontserdi järg. Dostal: Marss. Uher: Laul. Humphries: Vana mängukell. Fučik: Lõbus külasepp. Eysler: Valss
 0.30—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120
 21.00—22.00 kirev tund
 22.30 trio ettek. Beethoven: Klaveritrio b-duur. Pizetti: Klaveritrio a-moll
 23.30 tantsumuusika
 0.10 mustlasmuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
 18.00—19.00 ja 19.20 20.00 popul. rumeenia muus. orkestri ettek. ★ 20.20—20.45 helipl.
 ★ 21.00—22.00 ork.-konsert ★ 22.20—23.00 rumeenia muusikat ork. ettek. ★ 23.30 muus. restoranist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
 20.30 heliplaate ★ 12.20 ork.-konsert ★ 22.00—23.20 tantsumuusika

London National 261,1 / 1149 / 50
Davertry 1500 / 200 / 25
 20.00 ork.-konsert ★ 21.00—22.40 kirev tund ★ 23.15—23.45 viiulikonsert ★ 23.50—1.00 tantsumuusika (Droitwich)

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
 11.15—12.15 helipl. ★ 16.15—17.15 muus. lastele ★ 21.00—22.00 õhtukonsert (helipl.)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
 17.00—18.00 poola muus. helipl. ★ 19.30 mustlas- ja hispaania muus. ★ 22.00 tantsumuusika

Purilennuõpetus raadio abil

Purilenduri ja mootorlenduri väljaõpete vahel on põhimõtteline lahkuminek. Mootorlennuõpilane lendab alul kahe tüüriga varustatud kaheistmelises lennukis koos lennuõpetajaga, kelle tüüriliigutusi ta kogu aeg jälgib. Pärast paljuid selliseid sõite võib õpilane alles startida üksinda. Täiesti erinev on purilennu õppimine. Pärast teoreetilisi selgitusi algavad kohe üksinda esimesed hüpped ja lennud. Ehkki hoolikad õppemeetodid teevad inimestega õnnetused peaaegu võimatuks, siiski on just esimesed lennutunnid toonud kaasa kulukaid lennukivigastusi.

Väljaõppe kergendamise mõttes on Telefonken ehitatud saate- ja vastuvõtteparaadi, mille abil õpetaja on võimalik õhusviibivale õpilasele maa pealt anda tarvilikke näpunäiteid ja juhiseid. Õpetaja kasutab seejuures väikest saatjat, mis tema kõne annab üle lennukisse ehitatud kergele vastuvõtjale. Praktilised kogemused sellise seadeldisega on näidanud, et mitte ainult allakukkumise hädahoht pole tunduvalt vähenenud, vaid ka väljaõppe kestvust oli võimalik tunduvalt lühendada.

Mainitud seadeldis ei tarvitse piirduda sugugi väljaõppe kitsa alaga. Kogemused näitavad, et pikemaajalised tulevad esile tugevad väsimusnähted, sest purilendur, arvestades tuule sihiga, peab piirduma enam-vähem kitsama alaga, nii et langeb ära see vaheldus, mis mootorlendurit pikil retkeil hoiab ärkvel. Selliseil juhtudel võib lendurit ergutada muusika või ringhäälingu ülekannetega. Lõpuks võib ka lendurile anda üle teateid ilmastiku kohta, õhu liikumisest ja hoiatada võimalike hädahohtude eest.

Saksamaal võeti sellised seadeldised juba ühel purilennuõistlusel tarvitusele. Loodame, et tulevikus areneb tihedam koostöö purilennuki ja raadio vahel.

T. Pd.

KIREVAT KOGU MAAILMAST

Kuuldakse rohu kasvamist... Ameerikast teatatakse, et seal oldavat tegevuses eriti tundeliku mikrofonihitamisega. See võimaldavat isegi teha kuuldavaks inimkõrvale selliseid kahinaid, mida sünnitavad ussid puuvilja sisemuses! Leiutaja tahab aparati ära kasutada puuviljade „tervisliku“ seisukorra määramisel, ilma et oleks tarvis olnud puuvilja avada ja seega rikkuda.

„Hallo, siin põhjanaba! — Seal lõunanaba?“ Columbia Broadcasting System on saatnud oma parimad raadioinsenerid Põhjalääne-Alaskasse, et seal võimalikult põhjanaba lähedusse püstitada ajutist ringhäälingu saatjat. Jaam töötab loomulikult lühilainel ja peab ühendust looma lõunapoolsete polaarpiirkondadega, kuna seal viibib teatavasti polaarurija Byrd oma ekspeditsiooniga.

11. augustil pidi aset leidma siis nabadevaheline ühendus, mis omakorda kanti üle Ameerika ringhäälingusaatjate kaudu.

Mida kõik ei tehta, et saada kuulsaks. Ameerika ringhäälingus keegi laulja saavutas oma esinemistega hiigelsuurt edu. Pärast igakordset esinemist saabus tuhandete viisi kirju vaimustatud kuulajailt. Ühel päeval jäeti aga juba väljakuulutatud laulja esinemine, vaatamata viimase valjule protestile, kavast välja. Mida oodati, juhtus. Kuigi laulja üldse ei esinenud, sai saatejuhatus 857 kirja, milles lauldi pikki kiidulaule olenematule esinemisele. Tuli välja, et laulja oli ise kõigi kirjade autor.

Saatjad lennukites nõuetavad. Nagu kuulda, on rahvusvaheline õhusõiduühing võtnud vastu otsuse, mille järgi lennukia, mis kaaluvad üle 2000 kg, peavad olema varustatud raadio saate- ja vastuvõtuseadeldisega.

Nõuandeid poolide valmistamiseks

Ark. Mikkelson

On üks põhialuseid, mida pooliehitaja peab kindlasti valdama. Ta peab teadma, et lainepiirkond, mida tahetakse saada teatud pöörkondsaatori ja pooliga, ei olene ainult pooli keerdude arvust, vaid paljudest teistest mõõdetest. Muudab pooliehitaja pooli läbimõõtu, siis väheneb induktiivsus. Suurendades pooli läbimõõtu, peame sama induktiivsuse saavutamiseks vähendama keerdude arvu. Tarvitame õhema isolatsiooniga traati — suureneb induktiivsus; on tarvitada paksema isolatsiooniga traat — väheneb induktiivsus. Väheema isolatsioonkihiga mähitud pooli mahtuvus on suurem kui seda paksema isolatsioonkihiga traadil.

Mõju avaldab pooli induktiivsusele kapseldatud poolil metallvarju kaugus mähisest.

On mähise ja metallseina kaugus väikesem, siis induktiivsus väheneb, suurendame kaugust — suureneb induktiivsus.

Kalduatakse kõrvale ehituskirjelduses mainitud poolimõõdetest, võib muutuda induktiivsus. Sel põhjusel ei soovita ehitada poole millalgi täiesti aparraati korraga sisse. Pool tuleb asetada aparraati alul lahtiselt ja traaditsad mähkida lahtiselt tinutusaasadele. Kui me ei saavuta oma aparraadi lainepiirkonnas küllalt lühikesi laineid, mähime võrepoolilt mõne keeru maha. Ei saa me küllaldaselt pikki laineid — mähime võrepoolile keerde juurde. Algab tagassidestus liiga vara, mähime tagassidestuspooli keerde maha; ei teki tagassidestust — kerime tagassidestuspoolile keerde juurde. Au-

TABEL I.

b/D	b/D								
	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9
	D/D								
0,1	1,00	0,80	0,66	0,56	0,49	0,44	0,39	0,36	0,33
0,2	1,26	1,00	0,93	0,71	0,62	0,55	0,49	0,45	0,41
0,3	1,52	1,20	1,00	0,85	0,75	0,66	0,59	0,54	0,49
0,4	1,78	1,41	1,17	1,00	0,87	0,77	0,69	0,63	0,58
0,5	2,04	1,62	1,34	1,15	1,00	0,83	0,79	0,72	0,66
0,6	2,30	1,82	1,51	1,29	1,13	1,00	0,89	0,82	0,75
0,7	2,56	2,03	1,68	1,44	1,26	1,12	1,00	0,91	0,83
0,8	2,92	2,23	1,85	1,58	1,38	1,22	1,10	1,00	0,92
0,9	3,08	2,44	2,02	1,74	1,50	1,34	1,20	1,09	1,00
1,0	3,34	2,65	2,19	1,88	1,64	1,45	1,30	1,18	1,09
1,1	3,60	2,86	2,36	2,02	1,76	1,56	1,40	1,28	1,17
1,2	3,86	3,06	2,53	2,16	1,89	1,68	1,50	1,37	1,25
1,3	4,12	3,27	2,70	2,30	2,01	1,79	1,60	1,46	1,32
1,4	4,33	3,46	2,87	2,45	2,50	1,90	1,70	1,55	1,42
1,5	4,64	3,64	3,04	2,60	2,72	2,00	1,84	1,64	1,50

b/D	b/D					
	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5
	D/D					
0,1	0,30	0,28	0,26	0,24	0,23	0,22
0,2	0,38	0,35	0,33	0,31	0,29	0,27
0,3	0,45	0,42	0,39	0,37	0,35	0,33
0,4	0,53	0,49	0,46	0,43	0,41	0,39
0,5	0,61	0,56	0,53	0,50	0,47	0,44
0,6	0,69	0,64	0,60	0,56	0,53	0,50
0,7	0,77	0,71	0,66	0,62	0,58	0,55
0,8	0,84	0,78	0,73	0,69	0,65	0,61
0,9	0,92	0,86	0,80	0,75	0,70	0,66
1,0	1,00	0,93	0,87	0,81	0,76	0,72
1,1	1,08	1,00	0,93	0,87	0,82	0,78
1,2	1,15	1,08	1,00	0,94	0,88	0,84
1,3	1,23	1,14	1,07	1,00	0,94	0,89
1,4	1,31	1,22	1,14	1,06	1,00	0,95
1,5	1,39	1,30	1,20	1,12	1,06	1,00

torile ei või kunagi ette heita, kui tema andmed ei anna rahuldavaid tulemusi tema töö kopeerial. Vahed tekivad alati traadist ja isolatsioonist, sellest, kuidas

TABEL II.

d/d	b/D														
	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5
4,0	0,51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,75	0,54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,5	0,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,25	0,59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,0	0,62	0,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,75	0,66	0,61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,5	0,69	0,64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,25	0,73	0,68	0,63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,0	0,78	0,73	0,68	0,66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,75	0,83	0,79	0,75	0,72	0,71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,5	0,87	0,85	0,82	0,80	0,78	0,76	0,77	—	—	—	—	—	—	—	—
1,25	0,94	0,91	0,90	0,89	0,88	0,88	0,87	0,87	0,87	—	—	—	—	—	—
1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
0,9	1,02	1,3	1,04	1,05	1,5	1,6	1,7	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,08
0,8	1,05	1,6	1,08	1,10	1,11	1,12	1,13	1,13	1,14	1,15	1,16	1,16	1,16	1,16	1,17
0,7	1,08	1,10	1,13	1,15	1,17	1,19	1,20	1,21	1,22	1,23	1,24	1,25	1,26	1,26	1,26
0,6	1,11	1,14	1,18	1,21	1,24	1,26	1,28	1,30	1,32	1,34	1,35	1,36	1,37	1,38	1,38
0,5	1,18	1,23	1,27	1,31	1,34	1,37	1,40	1,42	1,44	1,46	1,48	1,50	1,51	1,51	1,51
0,4	1,29	1,34	1,39	1,43	1,46	1,49	1,52	1,55	1,58	1,61	1,64	1,66	1,68	1,68	1,68
0,3	1,42	1,47	1,52	1,57	1,62	1,66	1,70	1,74	1,77	1,80	1,84	1,88	1,91	1,91	1,91
0,2	1,56	1,62	1,67	1,73	1,78	1,84	1,90	1,95	1,99	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02	2,02

pool on mähitud, kas tugevamini või nõrgemini. Kes iseäranis ettevaatlik tahab olla, teeb poolikeha pikema ja mähib 10% keerde juurde.

Silinderpoolide valmistamiseks olgu vastav masinake. Kes tahab lihtsalt käega mähkida, evigu raudse rahu ja hea kannatuse. Ei ole lihtne 250 kerdu 0,15 mm traati mähkida täiesti laitmatult. Poolide mähkimiseks olgu järgnevas kirjeldatud masinake. See koosneb vindiga võlvest, millel asuvad 2 koonilist klotsi (kk), kaks seibi ss, kruvi M ja tift st, mis klotsil k ei lase kaugemale libiseda, ja vändakesest g ühel koonilisest klotsidest või ka võlvel.

Ei ole ükskõik, millega poolimähise alguse- ja lõpuotsi kleepida. On kõige parem, kui tehakse vastavate otste juurde poolikehase augud ja kinnitatakse traat tõmmates läbi augukeste. Mähiseotsad võib varustada vastavate tinutusaasadega või viia otsekohe kruvi alla. Poolid kinnitame kas metallvinklikesega või ka mõne isoleerainega šassiile. Aparraat, kus mitu häälestusahelat, varjame iga ahelat metallkapsliga. Tarvitada võib siin ka alumiiniumplekist neljakandilisi kapsleid, kuna neid kerge valmistada. Üksikud külplaadid seome metallvinklite ja kruvidega. Eelistatavamad olgu aga ikkagi ümmargused alumiiniumist poolikapslid. Poolivarjude mõõdet olgu sarnased, et seinad asuksid poolimähisest poole pooli läbimõõdu kaugusel.

Et võimaldada poolide suhtes ehituskirjeldusist kõrvalekaldu mis, annan järgnevas mõned tabelid Bohnenstengelilt. Nende väärtused on tuletatud järgmisest valemist:

$$L(\text{cm}) = n^2 \cdot D \cdot k$$

N on siin keerdude arv ja D pooli läbimõõt. K on suurus, mille arvestame järgmisest valemist:

$$K = \frac{1}{0,04 + 0,14 \cdot b/D}$$

TABEL III.

b'/D	b/D														
	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5
	n n'														
0,1	1,00	0,89	0,81	0,75	0,70	0,66	0,62	0,60	0,57	0,55	0,53	0,51	0,49	0,48	0,47
0,2	1,12	1,00	0,91	0,84	0,79	0,74	0,70	0,67	0,64	0,62	0,59	0,57	0,56	0,54	0,52
0,3	1,23	1,09	1,00	0,92	0,86	0,81	0,77	0,74	0,70	0,67	0,60	0,63	0,61	0,59	0,57
0,4	1,34	1,19	1,08	1,00	0,93	0,88	0,83	0,79	0,75	0,73	0,5	0,68	0,66	0,64	0,62
0,5	1,43	1,27	1,16	1,07	1,00	0,94	0,89	0,85	0,81	0,78	0,80	0,73	0,71	0,69	0,66
0,6	1,52	1,35	1,23	1,13	1,06	1,00	0,94	0,90	0,86	0,83	0,84	0,78	0,75	0,73	0,71
0,7	1,60	1,43	1,30	1,20	1,12	1,05	1,00	0,95	0,91	0,88	0,88	0,81	0,79	0,76	0,74
0,8	1,68	1,50	1,36	1,26	1,28	1,10	1,05	1,00	0,96	0,92	0,93	0,85	0,83	0,81	0,78
0,9	1,75	1,56	1,48	1,32	1,33	1,16	1,10	1,04	1,00	0,96	0,96	0,90	0,87	0,84	0,81
1,0	1,83	1,63	1,54	1,37	1,38	1,21	1,14	1,09	1,04	1,00	1,00	0,93	0,90	0,87	0,85
1,1	1,90	1,69	1,59	1,21	1,42	1,25	1,18	1,13	1,08	1,04	1,04	0,96	0,93	0,90	0,88
1,2	1,96	1,75	1,65	1,47	1,47	1,30	1,22	1,17	1,12	1,08	1,07	1,00	0,97	0,94	0,92
1,3	2,03	1,81	1,69	1,52	1,51	1,34	1,26	1,21	1,15	1,11	1,10	1,04	1,00	0,97	0,94
1,4	2,09	1,86	1,75	1,57	1,53	1,38	1,30	1,25	1,19	1,14	0,11	1,07	1,03	1,00	0,98
1,5	2,16	1,91	1,80	1,62	1,57	1,41	1,34	1,28	1,23	1,18	0,15	1,10	1,06	1,03	1,00

kui jagatis b/D on 0,1—1,5 piirides (b on pooli pikkus).

Tabelist saame traadi läbimõõdu, mis annaks sama induktiivsuse, kui sama arv keerusid mähitakse teisel läbimõõdulisele poolikehale. Näide: ehituskirjeldus nõuab $D = 6$ cm, $N = 100$ keerdu; $b = 8,4$ cm; siit $d = 0,84$. Käepärastoleva poolikeha läbimõõtu on $D' = 5$ cm. Kui jame peab traat olema, et me samuti 100 keeruga saaksime sama induktiivsuse? $b/D = 1,4$ ja $D'/D = 5/6 = 0,83$. Otsime tabelist I püstrest b/D = 1,4 väärtuse $D'/D = 0,83$ juures. Leiame, et see väärtus on 1,1 ja 1,2 vahel. Keskendamisel saame 0,83 väärtuse ca. $b'/D = 1,11$; $b' = 1,11 \cdot D = 5,55$. Et $b' = n \cdot d'$, siis

$$d' = 5,55 : 100 = 0,56 \text{ mm läbim.}$$

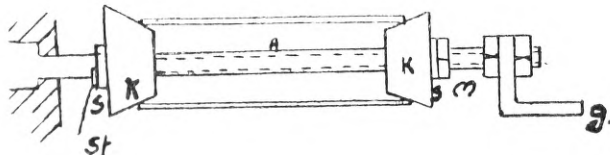
Tahetakse 5 cm läbim. pooli asemel näit. 12 cm läbim., siis oleks $D'/D = 2$. Ehkki tabelis 2 on olemas, ei saa me saadud andmeid usaldada. Väärtused on täpsed (enam-vähem) kuni ca. 2 väärtuseni.

Tabel II tarvitame mähisearvu määramiseks jääva induktiivsuse ja pooli läbimõõdu, kuid muudetava traadijämeduse juures.

On näit. poolikeha, mille läbimõõtu vastab nõuetele, kuid pikkus ei anna välja, või tahetakse tarvitada teisuguse jämedusega traati, siis tarvitame tabelleid II ja III.

Olgu tabel III kohta näide:

Nõutakse 5 cm läbim. pooli, millel 100 keerdu 0,6 mm läbim. traadist. Mähise pikkuse annab see ca. $b = 6$ cm). Käsitada on aga 0,3 mm läbim. traat. Tabelist leiame b/D suhte, s. o. $5/6 = 1,2$, vastavalt ka $d'/d = 0,3$; $0,6 = 0,5 n/n'$, väärtuse 1,46, s. o. peab $n' = n : 1,46 = 100 : 1,46 = 68$ keerdu mähkima, et induktiivsus jääks samaks.

Tabel III tarvitatakse mähise keerude arvu ja traadi jämeduse arvutamiseks, kui pooli pikkuse b läbimõõdu alalhoiduks b'-ks peab muutma.

Näide: Ehituskirjeldus nõuab 100-keerulist pooli 0,6 mm traadijämedusega, kusjuures silindri läbimõõtu on 5 cm. Pooli mähise pikkus $b = 6$ cm on praegusel juhul mingiks otstarbeks suur ja tahetakse muuta $b' = 3$ cm pikkusega. Siis $b/D = 5/6 = 1,2$; $b'/D = 3/6 = 0,6$.

Tabelist III leitakse, et

$$n' : n = 0,78; n' = n \cdot 0,78 = 100 \cdot 0,78 = 78 \text{ keerdu}$$

$$d' = b'/n' = 3/78 = \text{ca. } 0,39 \text{ mm läbim. traadist.}$$

Nende tabelite abil on võimalik kiiresti ehituskirjelduses antavais poolimaterjales muudatusi teha, ilma et vastuvõetavas lainepiirkonnas midagi muutuks.

Olgu veel mõnda kõrgesagedusdrosselitest. Nende peatulesanne on tekitada kõrgesagedusvooludele võimalikult suurt takistust, samal ajal peab nende alalisvoolu takistus olema väike. Ks.-drossel peab evima suure induktiivsuse kõrval väikese mahtuvuse ja tema omalaine olgu üle 2000 meetri.

Nõuetava suure induktiivsuse saame suurte keerude arvuga (1500—2000 keerdu) ja väikese mahtuvuse, et mähise teeme astmetena järjestikku lülituina. Tarvitades 0,1 mm traati on alalisvoolu takistus küllaldaselt väike. Mähkimiskeha on hea valmistada trolit- või mingist muu aine ketastest. Suuremate ketaste mõõdud võiks olla 35 mm läbim. ja 2 mm paksusega. Väiksemad kettad 25 mm läbim. 2,5 mm paksusega. Mähise vahesid võiks olla 7 (s. o. 7 vähemat ja 8 suuremat ketast järjestikku. Ühte vahesse mahub 300 keerdu traati (0,1 mm läbim.).

Anoodahelaisse ja ks.-vooludele paisuks sobivad kettad, milliste mõõdud on:

Suuremad 20 mm läbim., 2 mm paks.

Vähemad 10 mm läbim., 2,5 mm paks.

Valmistada võib kahes osas, millised asetada ühele alusele (ühes osas 6 suurt ja 5 väikest ketast ja teises samuti; lülitatud järjestikku). Ühte vahesse mahub 250 keerdu 0,1 mm läbim. lakk-vasakraati.

KOLMAS TÖÖLISOLÜMPIAAD PRAHAS

Hästi õnnestunud valjuhääldajaseadeldis

Hiljuti lõppes Prahast kolmas töölisolümpiaad. Üle 120.000 inimese külastas iga päev Strahovi hiigelsuurt staadioni. Eriti paelusid tähelepanu enam kui 10.000 võimleja esinemised. Nimetamisväärt on seejuures valjuhääldajate-seadeldis, mida kasutati muusika ülekandmiseks, 100.000 m² suurusega väljal pidi iga räägitud sõna ja muusika selgesti kuuldav olema. Seks otstarbeks seati väljale üles 24 trehtervaljuhääldajat 2 meetri pikkuste helitrehtritega ja neli 120-vatilist võimendajat. Peale selle kasutati veel „maxivatt“-valjuhääldajat, mis pidi kompenseerima tuule suunast tingitud hääletugevuse vahed. Orkester, mis koosnes 120 mängijast, asus eriti selleks ehitatud ruumis. Nii platsil kui ka tribüünidel oli muusika kuuldav täiesti ühtlase tugevusega ja puhtalt.

Kas tahate kuulda Bombayd? Bombay ringhäälingusaatja korraldab suvekuudel saateid Euroopa kuulaile. Saatja, mille hüüdemärk on VUB, saadab lainel 31,36 m 4,5-kW võimsusega antennis mitmesugustel päevadel kella 17.00 kuni 18.30-ni meie aja järele.

Kui tahate omale osta uut vastuvõtjat siis laske kõneleda arvudel!

Iga uue vastuvõtja ostja otsustab oma unistuste objekti üle kolme „meele“ abil: silm, kõrv ja — rahakott. Kahjuks on need kolm kohtunikku harva täiesti ühel nõul. Kui välimus võlub silma ja heli kõrva, siis streigib sageli rahakott; on aga hind vastuvõetav ja ka ülekanne hea, siis leiab aga silm tihti puudusi. Ja lähedki vahel vastuvõtjal korda oma välimusega silma võluda, tegemata rahakotile liiga, siis on jällegi kõrv midagi ütlemist heli puhtuse ja kõlavuse kohta.

Vastuvõtjat, mis rahuldaks kõiki kolme nõuet, ei näi seega üldse leiduvat. Peab võtma tarvitusele „neljanda meele“, et otsustada valikut: n. n. „asjatundlikkuse“. Soovitakse head kaugevastuvõttu, imestusväärselt ülekanne loomulikkust ja üllatavat selektiivsust. Kuid neile voorusile vastab tänapäeval iga vastuvõtja.

„Ma ostan neljalambilise kolme häälestusringiga vastuvõtja!“ püütakse end rahustada. „Neli lampi võimaldavad kindlasti hea kaugevastuvõtu ja kolm häälestusringi kindlustavad hea selektiivsuse!“

Tuntakse seega kahte moodupuud: lampide ja häälestusringide arvu. Osetatakse lampe ja ringe ja ollakse rahul ... kuni ühel päeval ilmub keegi sõber, kes on endale ostnud odavama ja väiksema vastuvõtja ning kuuleb oma kolme lambi ja kahe häälestusringiga paremini.

Kuidas on see võimalik? Kas pole siis lampide arv enam hea kuuldavuse ja häälestusringide arv hea selektiivsuse moodupuu?

Kahjuks ei. Nüüd ehitatakse mitmevõre-lampe, mille võimendus on 500 korda suurem endiste ühevõre-lampide omast. Lisaks sellele kasutatakse mitmesugustes reflekslülitustes ühte ja sama lampi ära sageli kaks või kolm korda järjest.

Reflekslülitused segavad otsustamist

See lülitus oli olemas juba ringhäälingu algupäevil ja leidis võrdlemisi palju kasutamist just oma meelitava eriomaduse tõttu: võimaldas saabunud lainet võimendada ühes ja samas lambis kaks korda järjest. Kuid selliseks mitmekülgseks kasutamiseks ei olnud tole-aegsed lambid küllalt kohased, mis oli ka peamiseks põhjuseks, et reflekslülitused jäeti kõrvale. Kuid tänapäeval leidub lampe, mis võimaldavad sellist suurt ära-kasutamistegurit. Nii leidis juba möödunud aastal välismaal kolmelambilisi supereid, millistes üks lamp võimendas lainet kaks korda. Seepärast puutume ka tänavu kaunis tihti kokku reflekslülitustega.

Lampide arv pole seega enam moodupuuks vastuvõtja hindamisel.

Vastuvõtu-võimsuse mõõt: „mikrovolt-tarvidus“

Mingi mootori või aurumasina võimsuse objektiivseks moodupuuks on hobusejõud. Samuti mõõdame hõõglambi valgustugevust küünaldega. Kas ei oleks ka raadioasjanduses sellist mõõtu, mis igale arusaadavalt ja kindlalt ütleks, kui suure hääletugevusega ja selektiivsusega on pakutav vastuvõtja?

Tõesti leidub selline mõõt. Kahjuks polnud ta seni mingi mõõtühik, kuna ei suudetud saavutada kuni tänini kokkulepet tema tarvitusele võtmise kohta. Nüüd on selline ühik loodud, küll aga veel mitte „ametlikult“ nagu kilogramm ja meeter. Mainitud mõõtühik on tarvitusele võetud Saksamaal ja Ameerikas: vastuvõtja mikrovolt-tarvitus. Mida nõrgem on vastuvõtja, seda suurem on tema mikrovolt-tarvidus.

Seega vastuvõtja ostmisel ei loeta enam saatjate arvu tema skaalal, ega küsita, kas ta on super- või ultratundelik, vaid palutakse lihtsalt: „Laske kõneleda arvudel!“

Selektiivsus-vahekord

Niisama vähe kui lampide arv on mõõduandev hääletugevusele, nii ka häälestusringide arv pole sugugi vastuvõtja selektiivsuse määraaks, kuna viimane on

suurel määral kasutatavast antennist ja kohapealsetest vastuvõtutingimustest.

Meie vajame arve, — ka selektiivsuse juures! „Kõrgeim“, „üllatav“, „suurepärase“ selektiivsus on vaid hinnangud, mitte mõõdud.

Ka häälestusringid võivad üksteisest samal määral erineda, kui endis- ja praegusaja lambid. Eriti just viimastel aastatel on uute ehitusmaterjalide abil suudetud teha ringide juures suuri parandusi. Kaks halba ringi võivad omada tunduvalt vähem eraldusvõimet kui üks hea. Seega ka ringide arv ei ütle meile kuigi palju.

Isegi tõendus, et on võimalik hästi eraldada kaks teatud saatjat, pole mingiks vastuvõtja selektiivsuse moodupuuks, sest mis ühes kohas õnnestub hästi, võib teisel ebaõnnestuda täiesti. Kui mõlemad saatjad on ühetugevused, siis on eraldamine lihtsam, kuid kui mit-te-soovitav saatja on kümme või sada korda tugevam kuuldasoovitavast saatjast, siis on eraldamine palju raskem. Ka siin vajame kohast ja üksikjuhtudest olenematut mõõtu. Sellest on saanud aru ka eriteadlased ja loonud mõõtühikuks „selektiivsus-vahekorra“.

Seega kaovad sõnaliste hinnangute ebaselged mõisted ja astuvad asemele paljad, kained arvud. Tulevikus ostame vastuvõtjat samuti, nagu praegu autot või hõõglampi. Samuti nagu neid valime hobusejõudude ja küünalde arvu järgi, nii ka vastuvõtjat hindame „mikrovolt-tarviduse“ ja „selektiivsus-vahekorra“ järgi.

Mida need mõlemad mõõtühikud tähendavad ja kuidas neid kasutada, sellest toome pikemalt edaspidi.

RAADIOKROONIKA

Helifilmülekanne ringhäälingus. Möödunud nädal kanti erakorraliselt kino „Bi-Ba-Bo'st“ üle helifilm „Doonau rapsodia“. Et film sisaldab väga palju ilusat muusikat, siis oli ülekanne väga nauditav ja eriti just neile, kes seda filmi olid varem linal näinud. Alul oli ülekanne pisut segane, kuid pärast sissereguleerimist muutus üsna korralikuks.

Helsinki lõpetas kontsertide ülekanne restoran „Kappelist“. 31. augustil, s. o. reedel, kanti Helsingist üle viimane restoran „Kappeli“ õhtukontsert. Kontserte kuulati meil kaunis laialdaselt, kuna eeskavas oli võrdlemisi hästi valitud kergesisuline muusika.

Prantsuse raadionäitus. 6. kuni 16. septembrini leiab aset Pariisis üheteistkümnese rahvuslik raadionäitus. Näitus avatakse ametlikult 7. sept. kell 11.00 postiministri Mallarmé poolt. Käesoleval näitusel esinevad esmakordselt ka välismaised raadiofirmad, nimelt Saksamaa ja Ameerika omad.

Londoni suur olümpia-raadionäitus lõppes 25. augustil. Näitusel esines umbes 200 väljapanejat. Ringhäälingu direktor oli lasknud ehitada erilise teatri, kus siis näituse külastajad võisid näha raadiosuurusi eriliselt seks otstarbeks korraldatud revüüs. Muude hulgas esines ka kuulus Henry Hall'i tantsuorkester.

Midland-Regional lakkab töötamast. Seoses uue pikalainelise Droitwichi suursaatja tööle hakkamisega lakkab peale Davetry veel töötamast ka Midland-Regional (381,1 m). 165 m kõrguseid antennimaste hakatakse kasutama lühilainekatseks.

„Big Ben“ jälle oma elemendis. Ringhäälingu kaudu kogu maailmas tuntud Westminsterabtei kell „Big Ben“ on pärast mõningaid korraldusi jällegi asunud oma vanaade kohustuste täitmisele Briti ringhäälingus.

Uusi saatjaid Rumeeniale. Rumeenia raadioühingul on kavatsusel ühe 150-kW-se ja ühe 20-kW-se saatja ehitamine.

Sveitsi suurendab oma saatjate võimsust. Sottensi ja Beromünsteri võimsuse tõstmine leiab ametlikku kinnitamist. Käesoleva aasta jooksul suurendatakse Beromünsteri võimsust 100-le ja Sottensi oma 50-le kW-le.

Mida teha vanade raadiolampidega?

Igal juhul ei tohiks meie neid ära visata või hävitada, vaid lugege parem tähelepanelikult läbi alljärgnevad read. Kui seda tõesti tähelepanelikult olete teinud, siis arvan, et võiksite ainult tänulik olla nende eest.

Tekib küsimus, millised lambid on siis õieti vanad? Lugepeetud lugejad, see on tõesti väga relatiivne mõiste. Tõsine raadioamatöör, kes on oma vastuvõtjaga niiõelda kokku kasvanud, tema ülalpidamist ja tujusid tunneb, ütleks oma lampide kohta ainult siis, et nad on tõesti vanad, kui nad tõeliselt enam üldse ei tööta. See on ju täiesti selge ütlete, sest ega siis enam sarnaselt lambilt, mis ei tööta midagi enam nõuda ei saa; ta on ju vananenud ja seega kõlbmatu. Aga ei, pidage! Ärge veel lampi ära visake. Lugege veel paar rida edasi, siis ehk muudate oma arvamist ja ei viska veel vana lampi ära. Vana kõlbmata lampi saab siiski veel mõnel juhul kasutada. Ehkki nad küll enam selles lülituses, milles nad kõlbmatuks muutusid, edasi ei tööta, kuid seega ei ole veel öeldud, et nad mõnes teises lülituses ei saaks edasi töötada. Kui näiteks teil mõni lõplamp on juba väga kaua töötanud, või on temaga ülekütte või ülekoormuse tõttu midagi juhtunud ja lamp on selle tagajärjel muutunud tummaks, siis on ta aga tihti veel väga heade tagajärgedega kasutatav aladajalambina. Eriti olgu see öeldud aga ühevõreliste lampide kohta. Sel juhul ühendatakse omavahel võrele ja anoodplaadile minevad otsad lambi sokli küljes ja seega on lamp kohe kasutatav anoodvoolu alaldamiseks.

Kui ei peaks kohe olema vajadust aladajalambi järele, siis igal juhul pange see tumm lamp tagavaraks kõrvale, kuna teie ei või kunagi teada, millal teie aladajalamp arvab heaks läbi põleda. Harilikult teeb ta seda alati sel juhul, kui see teile on kõige ebamugavam.

Teisest küljest võite aga olla oma ligimesele kasulik, kui kingite oma tumma lambi sellele, kellel just tarvidus on aladajalambi järele. Teile ei maksa see ju lõpuks midagi, teisele valmistate sellega aga suurt rõõmu.

Tuleb aga tihti ette juhuseid, et teie lambi vananemist ära ootamata vahetate selle mõne moodsa mittevõrelambi vastu. Seejuures vabanevad teil vastuvõtjast veel vananemata lambid ja teie ei tea mis nendega peale hakata. Annaksin siin ka nõu neid mitte ära visata, kuna võite neid kasutada vähemalt aladajalampideks. Veel mitte tummadel lampidel on see hea omadus, vastandina tummadele, et nende kasutegur on tunduvalt suurem, samuti ka nende eluiga.

Kui teil on aga tõölt kõrvaldatud kaudselt köetavaid 20-voldilisi ühevõrelampe, siis hoidke neid erilise hooliga, sest need on teie tulevasele universaalvastuvõtjale seda suurema väärtusega aladajalambid.

Edasi seame üles küsimuse, kas on mõtet varustada uusi vastuvõtjaid vanade lampidega?

Seda võiks teha ainult järgmistel juhtudel:

1) Kui teil kõik vastuvõtja osad juba olemas, seega praktiliselt nad teile enam midagi ei maksa.

2) Kui tahate omale ehitada mõnda katse- ehk mõõtriista, nagu näiteks mõnda super-lainemõõtjat või lampvoltmeetrit paelfiltri kontrollimiseks või vastuvõtja häälestamiseks jne.

3) Kui tahate vähese raha eest ehitada vastuvõtjat kohaliku saatja vastuvõtuks. Tagasisidestatud audion ühe või kahe madalsagedusastmega, loomulikult ühevõre lampidega, annab patareid juba väga häid tulemusi.

4) Kui on tarvidus ehitada katsevastuvõtjat, millel pole antud veel kindlat kuju ja skeemi ja hiljem jälle lammutatakse. Näiteks koolides on ühevõrelambid kasutatavad väga heade tagajärgedega õppeotstarbeks, kuna nad võimaldavad huvitavate katsete korraldamist.

Kahevõrelambid — amatööri lammikud! Vanad raadioamatöörid mäletavad ehk veel, millist suurt tähelepanu äratas kahevõrelampide turule ilmumine. Suur sõda oli siis poolt ja vastu ja kui lõpuks ühevõrelampe

ikka enam ja enam täiendati, siis nähti juba kahevõrelampide haud kaevatud olevat. Aga siiski kasutati laboratooriumides kahevõrelampe ikka edasi ja kasutatakse veel praegugi. Ja ka nüüdki veel, kui mõni amatöör endale väikest kohervastuvõtjat ehitab, siis tarvitab ta kindlasti selle juures kahevõrelampe. Nad töötavad, kui teie mitte liig suuri nõudmisi hääletugevuse suhtes üles ei sea, täiesti laitmatult ja annavad veel seejuures paremuse, et vajavad ainult kolm kuni viis taskulambi patareid anoodpinge saavutamiseks. Ka küttepinget võib ammutada taskulambi patareidest, mis teeb selle lambi eriti sobivaks kohervastuvõtjale.

Väljasõidud kahevõrelampidega!

See ei ole mitte sarnaselt mõeldud, et istuksite kahevõrelambile ja sõit algab kuhu soovite. Ei! Vaid mõelge sellele, et teil tuleb soov kuhugile välja sõita. Võtate seal päikesevanne, kuid seejuures tekib mõnikord tarvidus ka veidi muusikat kuulata või mõnda spordivõistlust jälgida. Näete, siin on väike reisuvastuvõtja ideaalne abinõu kõige selle saavutamiseks, kuid seejuures peab ta aga kindlasti olema varustatud kahevõrelampidega, kuna teiste lampide jaoks teie ei jõuaks vooluallikaid kaasas kanda. Kahevõrelambid seevastu nagu juba eelpool nimetatud töötavad taskulambi patareid ja mis see siis ikka on kui paar patareid tasku pistate. Kui teil on olemas mõned kahevõrelambid, siis ärge viivitage mitte endale sarnast reisuvastuvõtjat ehitamast. Loomulikult ei mahu sarnane riistapuu küll mitte puudriitoosi, küll aga väiksesse kohvrissi. Peale selle võite aga ka neid väga hästi tarvitada omas väikeses laboratooriumis, ehitades kas või lamplainemõõtja, milline töötab väga konstantselt ja teie võite temaga toimetada väga mitmesuguseid mõõtmisi ja häälestada väga suure täpsusega poolisi kui ka kondensaatoreid.

Ja lõppude lõpuks kui teil tõesti enam midagi vanade lampidega pole peale hakata, siis ärge neid seegi pärast veel mitte ära visake, vaid kinkige nad mõnele koolile katsete tegemiseks.

Seepärast veel kord, ärge visake mitte vanu lampe ära, vaid talitage eelpool toodud soovitude järele.

Marconi võimaldab laevasõitu udus. Valitsuse esindajate samuti ka Itaalia kui ka välismaa kaubalaevade ohvitseride ja ajakirjanike juuresolekul demonstreeris Marconi Genuas hiljuti aparati, mis kergendab navigatsiooni udus. Uus leiutus võimaldab kaptenile laeva isegi kõige tihedama udu korral sadamasse juhtida. Marconi jaht, mis oli varustatud uue aparadiga, sõitis läbi lähestikku asetatud boi, kusjuures kahe laeva-juhtiva ohvitseri väljavaade oli täiesti varjatud.

Tehniline kirjakast

H. L. Tartus. 1) Elektrolüüt-kondensaatoreid saab kasutada ainult alalise või alaldatud voolu ahelas, seepärast ei tule nende kasustamine pingeredutseerijatena (Rd. nr. 149) üldse kõne alla. 2) Loobusime õpetuse andmisest elektrolüüt-kondensaatorite valmistamiseks, sest ebapuhta alumiiniumi tõttu, missugune meil müügil, olid ikaldused liiaks sagedased. 3) Kondensaatori mahtuvuse valem on toodud Raadio nr. 112 lk. 77. Seal on näidatud ka, kuidas kasustada valemit. Kui Teil on valemis teada C ja e, siis leiate kergesti S — plaatide pinna. Sõltuvuses kasustatava pinge suurus võib anda 1 cm² alumiiniumplaidi pinda 0,05—0,1 μ F mahtuvust. 4) Elektrolüüt-kondensaator ei kõlba, nagu öeldud, pingeredutseerimiseks. 2 μ F kondensaatori näiline takistus on 1593 oomi. Voolutugevus on seega 220-voldilise pingega all sarnases ahelas 0,1382 amp. (Vt. Raadio nr. 149, lk. 477.)

V. B. Esna. 1) Tavaline kahelambiline vastuvõtja (1 audion + madalsageduslamp) ei võimalda valjuhääldaja vastuvõttu. Tugevaks vastuvõtuks on aga vähemasti 2 madalsagedusastet. Samuti ei saa detektorile lisada juurde enam audionlambi, kuna mõlemad on määratud üheks ja samaks otstarbeks. Detektorile saab juurde lisada ainult madalsagedusastmeid, sellest üksi on aga vähe valjuhääldaja jaoks. 2) Vähem kui poole aasta peale saab aboneerida ainult siis, kui korraga makstakse ka järgmise poolaasta kuulamismaks ära, muidu peate maksma maksu 1. juulist 31. detsembrini.

H. A. Tartu. Valmistage poolid oma vastuvõtja jaoks Raadio nr. 94 lhk. 355 poolikomplekt L₃, L₄ ja L₂ ilma viimase poolita. Drosseliks võib kasutada häda- korral telefonipoole. Parem on muidugi võtta müügil leiduvaid drosseleid.

H. A. Tallinnas. Teie nõuate liiaks palju — sarnast ehituskirjeldust meil pole ja ise ehitades läheks sarnane valjuhääldaja ikkagi rohkem maksma kui valmis ostes, sest palju osi peate ikka tellima eritöökojast.

P. V. P. Viljandis. Kolmelambilise võrkvastuvõtja kirjeldus ilmus Raadios nr. 94, 95 ja 96.

I. K. Elektrolüüt kondensaatorite valmistamine ikaldub puhta alumiiniumi puudusel. Meil müügil leidub alumiinium sisaldab mitmesuguseid kõrvalaineid. See pärast katkestasime ka nende ehituskirjelduste avaldamise. Puhtast alumiiniumist plaadid annavad tagajärgi esimese katsega.

Detektor Tartus. Detektoraparaadi võimsus sõltub väga suurel määral antennist, selle kõrgusest, suu-

nast ning kohalikest oludest. Sama vastuvõtja millega ühes kohas kuuleb 8—10 jaama, võib teises kohas anda ainult 1—2 jaama. Vastuvõtja ideeline skeem pole siin sugugi nii väga tähtis, kui vastuvõttetingimused. Kõne all olev detektorvastuvõtja on vaid seepoolest vast parem, et ta annab võimaluse kohaneda oludele rohkem, kui mõni lihtsam vastuvõtja. Aparaaadi ehituskirjeldus ilmus Raadios nr. 38 ja on ka saadaval eriraamatuna „Detektorist refleksvastuvõtjani“ Raadio toimetuses. Hind 75 senti.

T. L. Irboska. Küsitud jaam on Läti saatja Madona, missugune töötab vaheldamisi pikal ja keskmisel lainel. Töötamine on katseviisiline ja ajutine. Tallinna kuuldavus on teoreetiliselt ja ka praktiliselt kõige halvem 1 fadingi piirkonnas (lähifading), missugune algab umbes 100—110 kilomeetri kaugusel Tallinnast.

Raadiohuviline. 1) Kahevõrelamp selliselt lülituna tarvitab anoodvoolu umbes 2 milliampri piires. Võimsus on tõusnud seetõttu, et anoodpinge on kõrgem. 2) Eel- pinge suurus sarnase anoodpinge juures peab olema 2—3 volti, kõige parem on katkestamise abil määrata kindlaks. Mida kõrgem eel- pinge, seda parem. Eel- pinget võib tõsta nii kaua, kui häälm muutub ebapuhtaks. Lampi võib kasustada audion- ja I madalsagedusastmes.

Mitmele küsijale. Raadioabonentide nimekirjast mahakustutamine käib kohaliku postkontori valdkonda. Tuleb vastaval planketil sisse anda sellekohane avaldis.

Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

RAADIO, ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HAALEKANDJA ★ Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27, telef. ETK 32. Avatud kella 11—1 ★ Tellimishind: aastas 4.50, 6 kuud 2.40, 3 kuud 1.20 ja 1 kuu 0.40 kr. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused

Loosail tingimustel ostate
MALESTUSSAMBAID
A·ED·JÜRGENSI
JUURES
KAUPMEHE T·7 TALLINN·
ASUT. 1851

Pruugitud asjade ost ja müük

S. Tartu mnt. 34
TALLINN
Telefon nr. 306-68

Kodune aadress:
Maakri tän. 34

KLISHEETÖÖSTUS
TALLINN, Suur Karja tän. 21

ARTUR HAAY

JOON- VÖRK- JA MITME-
VÄRVI KLISHEED

Maitseainete tööstus „Vambola“

Toomkuninga 28 // Kõnetraat 458-93

ÄÄDIKAD mitmes. pudelites, viina EKSTRAKTID, 15 seltsi, MARJATEE endises headuses. SUHKRUSIIRUP piparkookideks jne.

Odavam ja täielikum **pudukauba** ostukoht on

KAUBAMAJA
F. Braschinsky & Pojad
TALLINN, V. Karja 12, kõnetraat 436-90
Müük suurel ja väikesel arvul

Võõrastem.-restoran „ROOM“

Maneesi tän. 1, kõnetr. 425-51

Toad varustatud jooksva sooja ja külma veega, vannide, dushide ja telefonidega. Lõunad 1—5.
A la carte igal ajal. Õhtuti muusika.

Perenaised! — Ökonoomseks hoiuks majapidamise tagavaradele on **köögligarnituurid**. Saadaval igast suuremast kivinõude kauplusest.

Pealadu:
A.-S. „Norma“ — Tallinn, Narva mnt. 19

Välis- ja sisemaa puudrit, kõigis värves, kreeme tuubides ja karpides, garanteeritud, värsked, **huulepulki, lõhnaõlisid**, Eau de Cologne'i, vegetali, seepi, hambapastat, -pulbrit ja -harju, maniküürviile ja -kääre ning kõike seks otstarbeks minevaid abinõusid, küüne- lakki pudelis ja lahtiselt, peale selle kõiki keemiaaineid suures valikus ostate kõige odavamini **W. Ahlmann'i** (end. Nyländer) rohu-, värvi-, kosmeetika- ja majandustarvete kauplusest S. Tartu mnt. 27.

Mööbli & sadul- sepa töökoda **A. UIP**

Tallinn, Pääsukese 4. Soovitab MOOD-
SAID KARNITUURE alates 95 kr.
ERIALA: türgi tiivanid, kushetid, klubi-
& tugitoolid, saalikarnituurid, igat liiki
madratsid. Töö tugev, nägus ja odav.

Th. JEGOROV

Ostab kõrge hinna
eest kulda, hõbedat
ja valgeid pandimaja
kviitungeid. Müüb odava hinnaga kuld- ja hõbeasju ning
laulatusõrmuseid. Tellimiste ja paranduste vastuvõtmine
kuld- ja hõbeasjade peale.

Tähelepanu!
Urta maja **28 Müürivahe 28** Tähelepanu!
Urta maja

Perenaised! Teie ei kahetse, kui ostate
kõik tarvisminevad vorstid, singid, igasugu
kalakonservid ja juustud

O. LEMM'i vorstivabriku kauplusest

Turukaubamajas nr. 8, kõnetr. 459-77

Igapäev värske kaup. Hinnad odavad. Teeni-
mine korralik. **Jällemüüjaile protsendid.**

Klaveritunde

annan odavalt ja edukalt ka algajale. Konservaa-
tooriumi kava. Teooria, solfezzio, harmoonia õpetus
ning ettevalmistus eksamile. Mittemuusikaalseile
kuulmise arendamine.

Felix Veberman

Suur Roosikrantsi 8a-3.

Kõnetunnid 10-12 ja 4-7.

Piimasaaduste-
ja delikatessäri
JAKOB IMHOF
asub nüüd: **VANA POSTI 7**, kontiitori Laas'i kõrval.

Kõige soodsaim sisseostukoht igate seltsi juustu, või, konser-
vide, vorstide jne. jaoks. Jällemüüjatele suur hinna-
alandus. Samas ostetakse üles suurel arvul pohle ja jöhvikaid.

KULLASEPA **V. ERLANG** TÖÖKODA

Tallinn, Narva mnt. 23.

Igasuguste kuld- ja hõbeasjade valmistamine ja
parandus. Kuldamine, hõbetamine, graveerimine

Töö headuse eest täielik vastutus. Hinnad mõõdukad

**Näituse ajal kaks
kärbest korraga!**

Ja see teine — ennast lasta
pildistada kõige parema ja
üle maa tuntud fotograafi

Aleksander Teppor'i juures Suur Karja 9.
Tema pilt on kunstimaitseline ja igavene.

Portselaan ja klaaside dekoortööstus

Kristall — klaas asjade lihvimine. Põletan klaasile,
lambikuplitele, paraaduste laternakubikutele soo-
vitavaid pealkirju, numbreid, reklaame jne.

A. HORKOV

Müürivahe tän. 7

Masina- ja kiirkirja kursused

Masinakiri — Ameerika 10 näpu süsteemi järgi
Kiirkiri — Terne süsteemi järgi kõigi keelte jaoks
asuvad **Tallinnas, Allika 3-2**

Siin võetakse ka kirjatöid vastu vene ja teistes keeltes.
JUHATAJA M. PADVA

RATSEPA-
TÖÖSTUS

J. Saar & Pikksaar

Tallinn, V. Pärnu mnt. 26-1

valmistab **era-** ja **vermiriideid**, nahkmantleid era-
ja kaitsevaelendurite jaoks. Sealsamas ümbertegemised,
parandused ja puhastused.

Mitmed diplomid tööstuse alal. Hinnad mõõdukad.

JALANÕUDE ÄRI **G. NORMANN**

Tallinn — Raekoja all

Soovitab enneolemata hindadega moodsaid
jalanõusid daamidele, härradele ja lastele.

2-a Kopli tän. 2-a
Moe-äri
„M-me Jna“

soovitab moodsaid ja maitserikkaid **kübaraid**
äärmiselt odavate hindadega

Juhuslikkude asjade kauplus

TALLINN
S. Roosikrantsi 19
Tel. 436-62

Ostab ja müüb igasuguseid pruugitud ja juhuslikke
asju, mööbleid ja iluasju, vanu pilte, raame, riideid jne.

Elektro-mehaanika **KARL MANDEL** tööstus

Elektrivalgustuse ja mootorite sisseadmised, mootorite
ja dünaamode ümberpunumised, akkumulaatorite ehitamised ja nende laadimine, mehaanika, lukusepa ja vee-
värgi tööd. Töö tehakse kiirelt ja mõõdukate hindadega.

Tallinn, Kaupmehe t. 11-a.

Elukoht: Kesk-Kompassi 13-1

Kõnetraat 457-22

Viimane Pariisi uudis!

Karakuli imitatsiooni palitute ja kleitide
garnituuriks kõigis värveis soovitab

G. Ballak, TALLINN
S. Tatari 12-3